

Pöytäkirja: Kouvolan Kaupunginhallitus 06.11.2023**Aika** 06.11.2023 klo 09:00 - 13:58

Kokoustauot: 10.49 – 11.45 ja 12.18 – 12.31

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone, sähköinen kokous**Asiat**

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
§ 268		Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 269		Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 270		Ajankohtaiset infoasiat	7
§ 271	1 - 23	Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2027	8
§ 272	24, 25	Kunnan tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2024	34
§ 273	26, 27	Henkilöstösuunnitelma vuosille 2024 - 2027	38
§ 274	28 - 33	Edunvalvontasuunnitelma 2024-2027	43
§ 275	34	Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027	45
§ 276	35	Talousarviomuutos vuoden 2023 talousarvioon, investoinnit, tekninen lautakunta	50
§ 277		Talousarviomuutokset vuoden 2023 talousarvioon, investoinnit, tilapalvelu	57
§ 278	36, 37	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun yhteistyösopimus	60
§ 279	38	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun yhteistyösopimus elintarviketekniikka	62
§ 280	39	Valovoimainen vapaaehtoinen -tunnustuksen valintatyöryhmään kaupunginhallituksen jäsenen nimeäminen	64
§ 281		Kymen Vesi Oy:n lainaehdon muutos	66
§ 282		Kaupunginhallituksen kokoontumisaika ja -paikka vuonna 2024	68
§ 283		Eron myöntäminen luottamustehtävistä ja kaupunginhallituksen elinvoimajaoston täydentäminen	69
§ 284	40 - 43	Ilmoitusasiat sekä kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	71

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Leppänen Jouko	puheenjohtaja	
	Nyberg Jukka	1. varapuheenjohtaja	
	Bamberg Ukko	2. varapuheenjohtaja	
	Karvonen Tapio	jäsen	
	Raunio Milla	jäsen	
	Witting Miia	jäsen	Saapui kokoukseen §:n 269 käsittelyn aikana klo 9.05.
	Huuhilo Manu	jäsen	
	Kekki Kirsi	jäsen	Poistui kokouksesta §:n 271 käsittelyn aikana klo 12:43
	Patjas Janne	jäsen	
	Villikka Anni	jäsen	
	Varjola Liisa	jäsen	
	Pakkanen Markku	jäsen	
	Aikio Jenni	jäsen	
	Melkko Sari	varajäsen	Saapui kokoukseen §:n 271 käsittelyn aikana klo 12.47

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Muu	Werning Paula	valtuuston pj.	Osallistui etäyhteydellä
	Kaunisto Ville	valtuuston 1. varapj.	Osallistui etäyhteydellä
	Jaanu Mikko	valtuuston 2. varapj.	
	Hasu Jenny	valtuuston 3. varapj.	Osallistui etäyhteydellä
	Toikka Marita	esittelijä, kaupunginjohtaja	
	Forsell Tuukka	esittelijä, apulaiskaupunginjohtaja	
	Stoor Jussi	sihteeri, vs. hallintojohtaja	
	Kolari Liisa	asiantuntija, kehittämispäällikkö	Läsnä kokouksessa §:n 271 aikana klo 11:45-12:11 sekä §:n 275 aikana klo 13:41-13:49
	Kunnas Hellevi	asiantuntija, talousjohtaja	Poistui kokouksesta §:n 273 aikana klo 13:40
	Niemi Veikko	asiantuntija, sivistysjohtaja	
	Tylli Hannu	asiantuntija, tekninen johtaja	
	Karhu Päivi	asiantuntija, henkilöstöjohtaja	Osallistui etäyhteydellä, Läsnä

---

			kokouksessa §:n 273 aikana klo 13.39 - 13.40
	Ahtiainen Anne	asiantuntija, kaupungininsinööri	Osallistui etäyhteydellä, läsnä §:n 276 aikana klo 13:50-13:51

Pöytäkirjan tarkastus

Jouko Leppänen puheenjohtaja

Jussi Stoor sihteeri

Liisa Varjola pöytäkirjan tarkastaja

Anni Villikka pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirjan § 281 tarkastettiin kokouksessa.

Pöytäkirja on muilta osin tarkastettu 9.11.2023.

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on nähtävänä

Yleisessä tietoverkossa, Kouvolan kaupungin verkkosivuilla 9.11.2023 lähtien.

Pöytäkirjan § 281 on julkaistu nähtäville yleiseen tietoverkkoon 7.11.2023.

Lailisuus ja päätösvaltaisuus**Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 268**

Hallintosäännön 137 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kuntalain (410/2015) 103 § 2 mom. mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 129 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista vähintään neljä päivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Kaupunginhallituksen päätös:

Läsnäolotarkastuksen tultua suoritetuksi puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajat

Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 269

Kuntalain (410/2015) 107 §:n mukaisesti toimielimen kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 149 §:ssä todetaan, että pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla kuntalain 140 §:n mukaisesti salassapitosäännökset huomioiden.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää valita tämän pöytäkirjan tarkastajiksi tarkastusvuorossa olevat jäsenet Milla Raunion ja Liisa Varjolan sekä varalle Anni Villikan.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Liisa Varjolan ja Anni Villikan.

Jäsen Miia Witting saapui kokoukseen pykälän käsittelyn aikana klo 9.05.

Ajankohtaiset infoasiat**Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 270**

1. Kaupunginjohtajan ajankohtaiset infoasiat.
2. Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ajankohtaiset infoasiat.
3. Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Ville Kaunisto ja kaupunginjohtaja Marita Toikka ovat edustaneet kaupunkia Kouvolan hyvinvointiyhdistykset ry:n 20-vuotisjuhlassa ja paneelikeskustelussa 14.10.2023.
4. Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Paula Werning ja kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Mikko Jaanu ovat edustaneet kaupunkia Kouvola-ajossa sekä Kymenlaakso-ajossa 28.10.2023.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

1. Kaupunginhallitus päättää merkitä asian tiedoksi.
2. Kaupunginhallitus päättää merkitä asian tiedoksi.
3. Kaupunginhallitus päättää merkitä asian tiedoksi.
4. Kaupunginhallitus päättää merkitä asian tiedoksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

1. Kaupunginhallitus päätti merkitä asian tiedoksi.
  2. Kaupunginhallitus päätti merkitä asian tiedoksi.
  3. Kaupunginhallitus päätti merkitä asian tiedoksi.
  4. Kaupunginhallitus päätti merkitä asian tiedoksi.
-

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2027

4603/02.02.00/2023

Kaupunginhallitus 16.10.2023 § 243

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kouvolan taloudellinen tilanne

Kouvolan kaupungin strategisena linjauksena on kaupungin hallittu, vakaa talous. Kouvolan taloustilanne on erittäin tiukka. Vuoden 2022 tilinpäätöksen jälkeen Kouvolan kaupungilla on taseessa kertynyttä alijäämää noin 0,5 milj. euroa. Tilinpäätösarvio vuodelle 2023 on 12,0 milj. euroa ylijäämäinen. Nyt laaditun talousarvioesityksen mukainen vuoden 2024 alijäämä on 12,0 milj. euroa. Suunnitelmakaudella talous tulee tasapainottumaan ja kääntymään positiiviseksi tehtyjen toimenpiteiden mukaisesti. Talouden tasapainottaminen vaatii sopeuttamistoimia niin kaupungin palveluiden, henkilöstön kuin omistustenkin osalta. Kouvolan kaupunki tehnyt pitkäjänteisesti sopeuttamistyötä jo vuosien ajan. Vuoden 2024 talousarviota varten kaupunki aloitti sopeuttamistoimenpiteiden suunnittelun jo vuoden 2022 syksyllä. Talouden sopeuttaminen ja kehittämisen ohjausryhmä aloitti

työskentelyn alkuvuodesta 2023 ja ryhmässä linjatut sopeuttamistoimenpiteet sisältyvät talousarvioesitykseen. Sopeuttamistarve on kasvanut vuoden 2023 aikana, kun sote-uudistuksesta johtuvat valtionosuuslaskelmat ovat päivittyneet. Kouvolan, kuten koko Kymenlaakson valtionosuudet tulevat laskemaan vuodesta 2023 merkittävästi. Kouvolan valtionosuudet laskevat 129 prosenttia ja Kymenlaakson 91 prosenttia.

Talousarvioesitys sisältää merkittäviä sopeuttamistoimenpiteitä. Toimenpiteet ovat vuoden 2024 tasossa 15,1 milj. euroa ja vuoden 2027 tasossa 22,9 milj. euroa. Tämä sisältää toimialojen 2 milj. euron lisäsäästöt. 2 milj. euron lisäsäästön merkitys suhteutettuna veroprosenttiyksikön tuottoon on 0,1 prosenttiyksikköä. Talousarvioesityksen sisältämä Veronkorotus 8,61 prosentista 8,9 prosenttiin on vain osa sopeuttamistoimenpiteitä ja ensisijaisesti säästöt saavutetaan avustuksista, palveluverkoista, palvelujen laadusta, henkilöstöstä sekä maksujen ja taksojen sekä tuottojen korotuksista.

Palvelutuotannon kustannukset

Kouvolan palvelutuotanto verrattuna muihin kaupunkeihin on monilta osin kustannustehokasta. Kouvolan nettokäyttökustannuksia muihin kuntiin verrattuna kasvattaa korkeat sote-kustannukset. Kun sote-kustannukset poistetaan nettokäyttökustannuksista, on Kouvolan luvut asukasta kohden lähes samansuuruiset kuin Kymenlaaksossa ja vastaavan kokoisissa kaupungeissa, mutta alle maan keskiarvon. Keskiarvoja korkeammat kustannukset ovat mm. liikunnassa, kirjastossa ja liikenneväylissä. Sen sijaan keskimääräistä edullisemmin Kouvolassa tuotetaan mm. yleishallinto ja kulttuuri. Esimerkkinä tästä on Kouvolan kaupungin avustaa teatteria pienemmällä summalla kuin vertailukaupungit. Palvelutuotannon kustannuksia tulee edelleen tarkastella ja tavoitella kustannustehokkuuden lisäämistä.

Investoinnit ja palveluverkon kehittäminen

Investointien osalta toteutetaan lähtökohtaisesti vain sellaisia kohteita mistä saavutetaan käyttötaloussäästöjä. Talousarvioesityksen sisältämistä rakennusinvestoinneista ainoastaan teatterin laajennuksen ja peruskorjauksen osalta tämä ei täyty. Kokonaisuudessaan investointeja tarkastellaan 10 vuoden suunnitelmassa, jota päivitetään jatkuvasti toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten mukaisesti.

Kouvolassa on tehty uimahalliselvitys ja laaja liikuntapaikkaverkkoselvitys vuonna 2019. Liikuntapaikkaverkostoa on toteutettu selvityksen mukaisesti viime vuosien ajan, ja se on ohjannut tulevaa liikuntaympäristön suunnittelua, rakentamista, ylläpitoa ja kehittämistä. Selvityksissä haettiin sekä nopeasti saatavia että pitkän aikavälin säästöjä, mutta niissä tarkasteltiin liikuntainfraa myös kehittämisen ja kuntalaisen näkökulmasta. Tavoitteena on

mahdollisimman laadukas ja kustannustehokas liikuntapaikkojen palveluverkko kaupungin kokoon, vähenevään asukasmäärään ja resursseihin nähden.

Valtuusto päätti keväällä 2022 päätettiin rakentaa uuden uimahallin Urheilupuistoon. Investoinnin tavoitteena on kehittää uimahalliverkostoa niin, että uuden uimahallin valmistuttua uimahallipalvelut keskitettäisiin vuodesta 2027 alkaen Urheilupuistoon rakentuvaan uuteen uimahalliin. Yhden uimahallin malli tuo käyttömenosäästöjä noin 1,4 milj. euroa vuodessa. Uusi uimahalli tulee palvelemaan laajasti kuntalaisia ja käyttäjiä monipuolisilla ja nykyaikaisilla tiloilla sekä palveluilla. Tämä näkyy myös hallin koossa: Urheilupuistoon avautuvan uuden uimahallin allaspinta-ala on noin 1500 allas-m², kun nykyisten uimahallien Urheilupuiston, Kuusankosken, Valkealan ja Inkeröisten hallien yhteenlaskettu allaspinta-ala on tällä hetkellä noin 1400 allas-m². Uuteen esteettömään uimahalliin tulevia palveluja on kartoitettu laajasti asiakaskyselyillä ja eri käyttäjäryhmien osallistamisella.

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen

Valtiovarainministeriön on käynnistänyt kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamisen syksyllä 2023. Uudistuksen kohteena on kuntien peruspalvelujen valtionosuudet. Uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti, eikä jaettavissa oleva summa kasva. Uudistuksen on määrä tulla voimaan vuonna 2026. Valtionosuudet on arvioitu talousarvioon valtiovarainministeriön 10.10.2023 julkaiseman laskelman mukaisesti, suunnitelmavuodet perustuvat arvioihin. TE-uudistuksen valtionosuudet sekä kustannukset on arvioitu hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti kustannusneutraalisti.

Henkilöstö

Kaupungin palveluksessa oli elokuun 2023 lopussa henkilöstöä yhteensä 2817, joista vakinaisia oli 2204, määräaikaista 461 ja tukitoimenpitein työllistettyjä 152. Henkilöstö on vähentynyt edellisvuodesta 183:lla. Tähän ovat vaikuttaneet erityisesti vuodenvaihteessa liikkeenluovutuksella toteutetut henkilöstösiirrot. Hyvinvointialueiden varsinaisen toiminnan käynnistymisen vaikutukset henkilöstöön ovat olleet enää vähäiset. Hyvinvointialueen palvelukseen siirtyi vuodenvaihteessa yhteensä 67 henkilöä. Kaupungin henkilöstöstä on noin 62 prosenttia opetus- ja varhaiskasvatushenkilöstöä. Kouvolan kaupunki tuottaa edelleen palveluja pääasiassa omana toimintanaan.

Kouvolan kaupungilla on noudatettu erittäin tiukkaa henkilöstösuunnittelua vuodesta 2019 lähtien, jolloin sote-palvelut hallintoineen siirtyivät kuntayhtymälle. Vakinaisen henkilöstö on vähentynyt vuodesta 2019 alkaen (pl. liikkeenluovutukset) yhteensä 199:llä. Samaa linjaa noudatetaan tulevina vuosinakin ja kaupungin henkilöstömäärä jatkaa vähenemistään. Eläkepoistumasta ja muusta

lähtövaihtuvuudesta on hyödynnetty vuodesta 2019 alkaen keskimäärin 21 prosenttia. Konsernipalvelujen osalta on hyödynnetty 33 prosenttia, sivistyksen osalta 11 prosenttia sekä tekniikka ja ympäristö -toimialan osalta 37 prosenttia. Henkilöstötarvetta tarkastellaan jatkuvasti suhteessa muuttuviin palveluverkkoihin ja palvelujen tuottamistapoihin sekä toimintojen kehittämiseen ja digitalisaation edistämiseen. Henkilöstön siirtyminen eläkkeelle jatkuu lähivuosina runsaana, joten samanaikaisesti on tehtävä toimenpiteitä, joilla varmistetaan osaavan työvoiman saaminen kaupungin palveluihin. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen ja työkyvyn tukeminen ovat myös keskeinen osa hyvää talouden hoitoa. Vuonna 2024 panostetaan merkittävästi työkykyjohtamisen kehittämiseen ja sairauspoissaolojen vähentämiseen.

Lautakuntien talousarvioesitykset

Lautakunnat ovat osaltaan käsitelleet talousarvioesityksensä ja hyväksyneet ne kaupunginhallituksen kehyksessä määritellyn suuruisena lukuun ottamatta liikunta- ja kulttuurilautakuntaa. Kaupunginjohtajan talousarvioehdotus on kehyksen mukainen ja talous tasapainottuu taloussuunnittelukaudella. Kehyksen hyväksymisen ja lautakuntien käsittelyn jälkeen talousarvioon on tehty keskitetysti tarkistuksia mm. henkilösivukulujen, poistojen, verotulojen, valtionosuuksien sekä rahoitustuottojen ja -kulujen osalta.

Ulkoinen tuloslaskelma milj. e	TP 2022	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatulot	51,5	44,4	42,6	42,6	42,5	42,9
Valmistus omaan käyttöön	1,5	1,6	1,9	1,9	1,9	1,9
Toimintamenot	-617,1	-238,0	-232,2	-244,4	-244,1	-244,0
Toimintakate	-564,1	-192,0	-187,7	-199,9	-199,6	-199,3
Verotulot	381,0	211,5	201,8	209,5	214,9	219,4
Valtionosuudet	179,2	16,6	-4,1	10,2	12,3	14,6
Rahoitustulot ja -menot	9,1	3,8	6,3	7,2	6,7	5,7
Vuosikate	5,1	39,9	16,3	27,0	34,3	40,4
Poistot ja arvonalentumiset	-25,2	-28,0	-27,6	-27,9	-28,4	-30,3
Satunnaiset erät	0,0					
Tilikauden tulos	-20,1	11,9	-11,3	-0,9	5,9	10,1
Tilinpäätöserät	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Tilikauden yli-/alijäämä	-20,0	12,0	-11,2	-0,8	6,0	10,2
Kertynyt yli-/alijäämä	-0,5	11,5	0,3	-0,5	5,5	15,7
Kunnallisveroprosentti	21,25	8,61	8,90	8,90	8,90	8,90
Toimintakatteen muutos %	3,3	-66,0	-2,3	6,5	-0,1	-0,2
Vuosikate, % poistoista	20,3	142,4	59,2	96,8	120,8	133,5
Vuosikate, euroa/asukas	64,3	508	210	350	449	535
Asukasmäärä vuoden lopussa	79 434	78 462	77 916	77 145	76 391	75 659

Investoinnit ja rahoitus

Investointimenot talousarviovuodelle 2024 ovat yhteensä 35,6 milj. euroa. Investointitulot muodostuvat investointien luovutustuloista, joita kertyy 0,6 milj. euroa. Kaupungin nettoinvestoinnit ovat 35,0 milj. euroa vuodelle 2023, josta kärkihankkeiden osuus on 4,1 milj. euroa.

Vuonna 2024 lainakannan arvioidaan kasvavan 28,4 milj. euroa vuoden 2023 tilinpäätösennusteeseen nähden ja olevan 4 414 euroa asukasta kohden. Lainakanta ei ole juurikaan kasvanut vuoden 2022 tilinpäätökseen verrattuna.

Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelma sekä esittelymateriaali ovat **liitteinä**.

Asiaa ovat kokouksessa esittelemässä erillisen aikataulun mukaisesti talousjohtaja Hellevi Kunnas, apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, sivistysjohtaja Veikko Niemi, kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, tekninen johtaja Hannu Tylli, henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, toimitilajohtaja Katja Ahola, kehittämispäällikkö Karoliina Kanerva sekä tytäryhteisöjen toimitusjohtajat tai heidän edustajansa.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää palauttaa vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelman uudelleenvalmisteluun.

Asian käsittely:

Asiaa käsiteltiin kokouksessa 16.10.2023 ja sen käsittelyä jatkettiin jatkokokouksessa 17.10.2023.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti palauttaa vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelman uudelleenvalmisteluun.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Hellevi Kunnakselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Tekninen johtaja Hannu Tylli, sivistysjohtaja Veikko Niemi, kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, toimitilajohtaja Katja Ahola ja henkilöstöjohtaja Päivi Karhu olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginhallitus keskeytti asian käsittelyn klo 10.24 ja jatkoi käsittelyä klo 11.45.

Kaupunginhallitus keskeytti asian käsittelyn klo 13.28 ja jatkoi käsittelyä klo 14.15.

Kaupunginhallitus keskeytti asian käsittelyn klo 15.28 ja jatkoi asian käsittelyä jatkokokouksessa 17.10.2023 klo 9.00.

Kehittämispäällikkö Karoliina Kanerva, KSS Energia Oy:n toimitusjohtaja Marko Riipinen, Kouvola Innovation Oy:n toimitusjohtaja Kimmo Niemi, Kouvolan Asunnot Oy:n toimitusjohtaja Jari Niemi, Kouvolan Ammattiopisto Oy:n toimitusjohtaja Petri Tani ja taluspäällikkö Saila Puhjo, Kouvolan Teatteri Oy:n toimitusjohtaja Tiina Luhtaniemi ja hallintojohtaja Mervi Ihalainen, Kouvolan Vesi Oy:n toimitusjohtaja Ari Mikkela, Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n toimitusjohtaja Mika Lyytikäinen ja Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy:n toimitusjohtaja Kari Tähti olivat läsnä jatkokokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginhallituksen jäsen Miia Witting poistui jatkokokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ja palasi kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallituksen jäsen Manu Huuhilo poistui jatkokokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ja palasi kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus piti kokoustaunon jatkokokouksen aikana klo 11.17 - 12.30 ja klo 14.00 - 14.15.

Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 271

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Edellisen käsittelyn jälkeen talousarvioesitykseen on tehty tarkennuksia sekä muutamia muutoksia. Päätösehdotus pohjautuu kaupunginvaltuuston kuntalain mukaiseen toimivaltaan päättää kaupungin talousarviosta. Muut kaupungin toimielimet tulevat tekemään niille hallintosäännön mukaan kuuluvat päätökset asioissa, joissa kaupunginvaltuusto on käyttänyt toimivaltaansa päättää eri toimialojen määrärahoista.

Taustaa

Valtioneuvoston 8.5.2008 päivätyn päätöksen mukaisesti Anjalankosken kaupunki, Elimäen kunta, Jaalan kunta, Kouvola kaupunki, Kuusankosken kaupunki ja Valkealan kunta (myöhemmin liitoskunnat) lakkautettiin ja tilalle perustettiin niiden nykyiset alueet kattava uusi kunta, joka otti käyttöönsä Kouvola -nimen ja kaupunki -nimityksen. Päätös tuli voimaan 1.1.2009 lukien.

Uuden kunnan perustamisen tavoitteena oli vahvistaa kunta- ja palvelurakennetta Pohjois-Kymenlaaksossa yhdistämällä kuuden kunnan voimavarat vuoden 2009 alusta ja saada aikaan uusi elinvoimainen kunta, joka kykenee saamaan alueen väestökehityksen positiiviseksi, turvaamaan palveluiden saatavuuden ja laadun, kuntatalouden vakauden ja demokraattisen päätöksenteon vahvan peruskunnan puitteissa.

Liitoskuntien taloustilanne oli edellä mainittuna uuden kaupungin perustamisajankohtana merkittävilta osin heikko. Muun muassa kahdella liitoskunnalla oli syntynyt kertynyttä alijäämää joka vuosi vuodesta 2004 lukien uuden kunnan perustamiseen asti. Vuonna 2008 kolmella liitoskunnalla oli sekä negatiivinen vuosikate että negatiivinen investointien tulo-rahoitusprosentti eli tulo-rahoitus ei riittänyt vuosittaisiin menoihin ja investointien omahankintamenoa ei pystytty rahoittamaan lainkaan kunnan tulo-rahoituksella. Perustettu kaupunki sai valtiolta yhdistymisavustusta 13,24 miljoonaa euroa.

Heikko taloustilanne, alueen väestön jatkuva väheneminen, huoltosuhteen heikkeneminen muuttotappioalueena sekä elinkeinorakenteen yksipuolisuus ovat olleet uuden kaupungin perustamisvaiheen haasteina ja ovat sitä edelleen. Väestömäärä on vähentynyt vuodesta 2008 lukien alueella lähes 9 000 henkilöllä ja työpaikkojen määrä noin 4 500 työpaikalla. Toisaalta yksittäisten yritysten määrä on kasvanut tällä tarkastelujaksolla lähes 900 yrityksellä. Myös kuntien välisessä muutossa lähtömuutto 15–29-vuotiaiden kohderyhmässä on pienentynyt aivan viime vuosina. Alueen koulutustarjonta on kasvanut ja Kouvolan alueelle on saatu viime vuosina aivan uusia lähikoulutuskokonaisuuksia niin ammattikorkeakoulutuksen kuin yliopistokoulutuksenkin osalta ja tämä voinee osaltaan vaikuttaa siihen, että kaupungin veto- ja pitovoima nuorten keskuudessa on hieman parantunut.

Kouvolan palveluverkon päivittämiseen sekä henkilöstömäärään olisi kuitenkin pitänyt pystyä reagoimaan kokonaisvaltaisesti välittömästi uuden kaupungin perustamisen jälkeen, jotta kaupungin talous olisi saatu vahvemmin tasapainoon ja kaupunkilaisten palvelut tuotettua laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Kaupungille on syntynyt niin sanottua laskennallista alijäämää vuodesta 2009 lukien 120 miljoonaa euroa vuoden 2022 loppuun mennessä.

Vuoden 2009 kuntaliitoksen jälkeen käynnistettiin vuonna 2017 koko kaupungin kattava sivistyksen palvelujen palveluverkkoselvitys. Palveluverkkojen päivityksen pohjalta pystytään tekemään myös henkilöstömitoitusten päivitykset. Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa päivitetään tällä hetkellä uudelleen ja siinä huomioidaan tehdyt perusopetuksen verkkopäätökset. Perusopetuksen osalta marraskuussa 2019 tehty verkkopäätös 20 perusopetusyksikön

rakenteesta on toteutuksessa ja valmis kokonaisuudessaan vuoden 2030 loppuun mennessä. Kouluverkkoon tehdään uusia päivityksiä vielä tällä valtuustokaudella ja nopeutetaan päätettyjen yhtenäiskoulujen toteutusten aikatauluja.

Toisen asteen lukio-opetuksen osalta on siirrytty viiden lukion mallista kahteen päivälukioon ja iltalukioon. Ammatillinen koulutus on yhtiötetty ja toimii ilman kaupungin erillistä rahoitusta. Suurimmista ja käyttötalouskustannuksista merkittävimmistä palveluverkkopäätöksistä on tekemättä liikunnan osalta uimahallien ja jäähallien verkkopäätökset, mutta myös liikuntapalveluita on sopeutettu vastaamaan nykyistä väestöpohjaa, samalla liikuntapalveluita kehittäen. Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden osalta palveluverkkoa on tiivistetty ja jatkossa haetaan uusia toimintamalleja tuottaa ao. palveluita.

Kaupunki on sopeuttanut palveluverkkorakennettaan viimeisten vuosien aikana tehdyillä linjauksillaan tarkastellen kaupunkia kokonaisuutena. Kaupungin keskusta sijaitsee maantieteellisestikin hyvin lähellä kaupungin keskipistettä ja on saavutettavissa niin kaupungin ulkopuolelta kuin kaupungin sisäisessä liikenteessä. Kaupungin ydinkeskustan ympärillä, kymmenen kilometrin säteellä, asuu reilu 70 %:a kaupungin asukkaista. Tämän takia on ollut perusteltua sijoittaa kertaluontoiset investoinnit, kuten uimahalli ja teatteri kaupungin ydinkeskustaan. Samaan aikaan halutaan säilyttää ja ylläpitää kaupunkilaisten lähipalvelut, kuten varhaiskasvatus, vähintään perusopetuksen alakoulu sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluita kahdeksassa kaupunkitaajamassa, huolehtien samalla alueen teknisestä infrasta.

Kouvolan kaupunki seuraa säännöllisesti oman palvelutuotantonsa kustannuskehitystä eri tasoilla vertailukaupunkeihinsa nähden ja pyrkii sopeuttamaan palvelutuotantoaan väestörakenteen ja sen alueellisen sijoittumisen näkökulmasta. Kouvolan väestökehitys ja -rakenne on kuitenkin vertailukaupunkeihin nähden haastavin ja sopeuttamistarve olisi suurempi, kuin mitä kaupunki on tähän mennessä pystynyt toteuttamaan. Palveluiden kustannusrakenteen tarkastelua kaupunginhallitustasolla on kuluvalla valtuustokaudella syvennetty yksikkökohtaiseen tarkasteluun ja tämä tarkastelu valmistuu vuoden 2024 aikana niin, että se pystytään huomioimaan vuoden 2025 talousarviovalmistelun yhteydessä. Tavoitteena on löytää tämän yksikkökohtaisen tarkastelun jälkeen lisää sekä kehittämis- että säästökohteita kaupungin toiminnassa.

Lisäksi kaupunki on tehnyt ja teettänyt lukuisia palveluverkko- ja talousselvityksiä työryhmissä, joissa on ollut myös poliittinen edustus. Näiden selvitysten pohjalta jokaisella valtuutetulla ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus syventää tietämystään kaupungin taloustilanteesta sekä käsitystä kaupungin palveluverkkorakenteesta ja sen

kustannusvaikutuksista. Asioita on valmisteltu vuosia, yli valtuustokausien.

Jatkuvasta säästämisestä pitäisi pystyä kuitenkin rakenteellisten päätösten pohjalta keskittymään ja resurssioimaan toimintaa tulevaisuudessa vahvemmin kaupungin elinvoiman kehittämiseen.

Palvelutuotannon kustannukset

Palvelutuotannon kustannusten osalta on tehty vertailuja Kouvolan ja 50 000–100 000 asukkaan kuntien välillä. Näitä kuntia on Kouvola mukaan lukien 12 kpl. Vuoden 2022 kustannuksissa on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen kustannukset mukana. Kun ne poistetaan, Kouvolan nettokäyttökustannukset kokonaisuudessaan ovat vain hieman kalliimmat kuin 50 000–100 000 asukkaan kunnissa keskimäärin. Palvelukohtaisesti on merkittäviä eroja. Kouvola on selvästi kalliimpi varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, kirjastopalveluissa, liikunta- ja ulkoilupalveluissa sekä liikenneväylien, katujen ja yleisten alueiden osalta eli palveluissa, joissa on paljon tiloja tai joiden laajuus perustuu kaupunkirakenteeseen. Yleishallinto, kulttuuripalvelut kirjastoa lukuun ottamatta sekä puistot ja viheralueet ovat Kouvolassa edullisempia.

Kouvolan palveluverkkoa ei ole pystytty sopeuttamaan ja keskittämään riittävästi väestömäärän vähenemisen ja väestön alueellista sijoittumista edellyttämällä tavalla. Vertailukuntiin nähden Kouvolassa väestön väheneminen on ollut suurinta lasten ja nuorten sekä työikäisten osalta viime vuosina. Kouvolassa on ulkomaalaisia 2 267, mikä on 2,9 % kaupungin väestöstä. Koko maassa vastaava luku on 5,8 %. C21 kaupunkien joukossa ulkomaalaisten osuus väestöstä on Kouvolassa kolmanneksi pienin. Kouvolan nettomaahanmuutto on ollut koko 2000-luvun positiivinen, suurimmillaan 285 vuonna 2008 ja pienimmillään 35 vuonna 2003. Viime vuonna nettomaahanmuutto oli Kouvolassa 200, Kouvolan vertailukunnista Joensuussa 672, Lappeenrannassa 909, Mikkelissä 246 ja Rovaniemellä 206. Kouvolan maahanmuutto kasvaa tänä vuonna voimakkaasti, kuten myös muualla Suomessa. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan tammi-syyskuun aikana Kouvolan nettomaahanmuutto oli 382, Joensuun 693, Lappeenrannan 830, Mikkelin 375 ja Rovaniemen 443.

Jatkotarkastelussa otetaan toimialoittain mukaan kaikki palveluluokituksen mukaiset palvelut siltä osin kuin niitä tuotetaan Kouvolan kaupungin toimesta. Vertailukunniksi on valittu Joensuu, Lappeenranta, Mikkelin ja Rovaniemi. Kustannusvertailuun sisällytetään henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset, muista kuluista vuokratulot, poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytystuotot ja -kulut. Lisäksi vertaillaan toimintatuottoja.

Vertailussa tarkastellaan myös palvelutuotannon volyyymiä erilaisilla tunnusluvuilla.

Kustannusvertailun tiedot on poimittu tutkiahallintoa.fi –palvelusta. Tiedot perustuvat kuntien talousraportointiin Valtiokonttorille. Raportointi perustuu Kuntalain 120 a § Kunnan toiminnan, talouden ja palvelutuotannon tietojen tuottaminen ja toimittaminen.

Kunnallisveron korotus

Kunnallisveron korotuksen vaikutus keskituloisen palkansaajan (mediaani vuoden 2022 ansiotuloista Kouvolaassa) maksamiin veroihin on 93 euroa vuodessa eli 8 euroa kuukaudessa. Kunnallisveroa maksetaan ansiotuloista, kunnallisveron osuus riippuu veroprosentin lisäksi ansiotulojen määrästä ja lajista, joka vaikuttaa tulosaajan saamiin vähennyksiin. Veronmaksajien Keskusliiton mukaan vuonna 2023 keskimääräisillä kunnallisveroprosenteilla kunnallisveroa maksetaan noin 17 650 euron vuosipalkasta lähtien.

Kuntatalouden ennustettu heikkenemä tuo veronkorotuspainetta useisiin kuntiin Suomessa. Kouvolan esitetty kunnallisveroprosentti, 8,9 %, on verrokkikuntien veroprosenttiesityksiä alhaisempi Kotkan ja Mikkelin (9,4 %) osalta, muissa verrokeissa prosentit ovat Joensuu (2023: 7,9), Lahti (8,1), Lappeenranta (8,3) ja Rovaniemi (8,9).

Konsernipalvelut

Konsernipalvelujen osalta kaupunginjohtajan esitys pitää sisällään elinkeinoyhtiö Kouvola Innovation Oy:n (Kinno) palvelusopimuksen 500 000 euron leikkauksen vuonna 2024. Kinnon tulee sopeuttaa toimintaansa vastaavasti ja Kinnon painopistealueista ja talouden sopeuttamisesta neuvotellaan tarkemmin palvelusopimusta päivitettäessä. Kaupunki ostaa vuonna 2023 elinkeinon kehittämispalvelua Kinnolta 2,3 milj. eurolla. Valtakunnallinen keskiarvo vuonna 2022 on ollut 27 euroa/asukas. Kinnon palvelusopimuksen arvo leikkauksen jälkeen n. 23 eur/asukas. Kaupunginjohto neuvottelee Kinnon kanssa sopimuksen yksityiskohdat talousarvion hyväksymisen jälkeen. Neuvotteluissa sovitaan Kinnon toiminnan painopistealueista sekä kaupungin tavoitteista elinkeinoyhtiön toiminnalle. Kaupunginhallitus hyväksyy Kinnon vuoden 2024 palvelusopimuksen tammikuussa 2024.

Edelliseen esitykseen nähden on tehty avustusleikkauksiin seuraavat muutokset: Sote-avustuksiin lisättiin 30 000 euroa ja kumppanuussopimuksiin 20 000 euroa. Vastaava vähennys tehtiin hankerahoituksesta, jolloin konsernipalvelujen toimintakate pysyi ennallaan. Sopimuskumppaneiden avustuksiin on varattu vuodelle 2024 yhteensä 74 500 euroa (96 500 euroa 2023), summa koostuu:

- Kouvolan hyvinvointiyhdistykset ry 5 000 euroa: järjestön kattojärjestötyö yhdistysten tukemiseksi
- Kouvolan Kipinä ry 49 500 euroa: vähävaraisten ruoka-aputoiminta
- Kuusankosken Apuva ry 5 000 euroa: järjestön kattojärjestötyö yhdistysten tukemiseksi
- Monikulttuuriyhdistys Saaga ry 15 000 euroa: kansainvälisen työn resurssi.

Ennakollinen vaikutusten arviointi on tehty Kouvolan kaupungin avustuksista sopimuskumppaneille, **Liitteenä** kooste 23.10.2023 ja ennakkovaikutusten arvioinnit. Avustusten muutosten vaikutusten arvioinnissa on käytetty kaupungin tarkastelupohjaa, jossa kolmea vaihtoehtoa tarkastellaan viidestä näkökulmasta: vaikutusten kohteet, kuntalainen, organisaatio ja henkilöstö, ympäristö sekä talous. Vaihtoehdot ovat 1) avustusten nykytilanne, 2) avustukset puolittuvat tai pienenevät, 3) avustukset loppuvat.

Sopimuskumppaniyhdistyksiä pyydettiin ottamaan tiiviisti kantaa eri vaihtoehtojen olennaisimpiin vaikutuksiin toiminnassa. Asian valmistelussa kaupunginhallitukselle sopimuskumppanien esittämiä näkemyksiä arvioitiin 23.10.2023 hyvinvointipäällikön johdolla. Virkatyönä tehdyt johtopäätökset perustuvat yhdistysten esittämiin arvioihin ja yhdistysten toimittamiin puolivuotisraportteihin heinäkuussa 2023.

Kaupunginhallituksen myöntämiin sosiaali- ja terveystalouden järjestöjen sekä yhteistyökumppaneiden harkinnanvaraisiin toiminta-avustuksiin 30 000 euroa varataan vuodelle 2024 (46 915 euroa vuonna 2023). Avustusten nimi muutetaan hyvinvointiavustuksiksi, jakoperusteet päivitetään ja yhdistetään yhdeksi toiminta-avustusmuodoksi. Järjestöt voivat hakea myös avustusta perintö-, lahjoitus- ja testamenttirahastosta mikäli kriteerit täyttyvät.

Tilapalvelun pieninvestointien ylärajasta päätetään talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden hyväksymisen yhteydessä. Ylärajaa esitetään laskettavaksi 0,8 milj. eurosta 0,5 milj. euroon.

Tilapalveluiden toimivaltaa investointien hankesuunnitteluvaiheessa vahvistetaan siten, että tilapalvelut määrittelee hankkeen maksimitilamitoituksen, jotta tiloista tehdään mahdollisimman kustannustehokkaat. Jokaisen uuden tilan tarpeet arvioidaan tarkasti ja ne voivat olla enimmillään kansallisten keskiarvomitoitusten mukaisia. Asia huomioidaan hallintosäännön seuraavassa päivityksessä, toimialojen välisissä neuvotteluissa sekä viranhaltijoiden tehtävänkuivissa.

Konsernipalvelut/yhteenveto muutoksista

Kolmannen sektorin avustusleikkauksia on pienennetty, ei vaikutusta toimintakatteeseen. Tilapalveluiden ohjausroolia investointien hankesuunnittelussa vahvistetaan hallintosäännön muutoksen kautta. Toimialan/toimielimien toimintakate pysyy ennallaan.

Sivistys/Perusopetuksen palveluverkko

Valtuuston hyväksymän perusopetuksen palveluverkkoselvityksen (11.11.2019 §121) mukaiset toimet ovat edenneet sitä mukaa, kun investointisuunnitelmat ovat edenneet toteutukseen. Sarkolan koulu ja Valkealan monitoimitalo ovat valmiina ja Inkeröisten monitoimitalo alkaa rakentua. Marjoniemen koulun sijainnista tehdään lautakunnassa päätös tammikuuhun 2024 mennessä. Kuusankosken yhtenäiskoulun suunnitelmat tarkennetaan oppilasmitoituksen osalta. Marjoniemen hankesuunnitelman päivitys tuodaan lautakuntaan alkuvuonna 2024. Investointipäätös sovitetaan kaupungin investointiohjelmaan. Näiden jälkeen muutos on pääosin toteutettu. Kehittämissuunnitelman tavoitteena oli noin 8 milj. euron säästöpotentiaali, jolla leikataan kustannusten kasvua. Kustannuskasvu suhteessa valtionosuuksiin on merkittävä kohti 2030-lukua mentäessä. Oppilasennusteissa 2030-luvulle siirryttäessä tapahtuu oppilasmäärän vähenemistä ikäluokkien pienentyessä edelleen.

Keskustojen kehitys kantaa sisäisen muuttoliikkeen kautta pidempään. Koulukeskittymät mahdollistavat paremman resurssin käytön kuin vastaavasti hajautettu rakenne. Suuremmissa yksiköissä opetusryhmien koot voidaan optimoida tarkoituksenmukaisiksi ja tehokkaiksi. Mikäli opetusta annettaisiin pienissä yksiköissä, se edellyttäisi suurempaa resurssin käyttöä opiskelijaa kohden. Opettajien yhteistyöllä lisätään opetuksen laatua sekä ala- että yläkoulun oppilaille. Ohjaajaresurssia voidaan hyödyntää joustavasti talon sisällä. Parempia henkilöstöresursseja ovat myös sekä laaja-alaisen erityisopettajan että opiskeluhuollon henkilöstön läsnä oleminen koulussa joka päivä. Monialainen ja moniammatillinen yhteistyö on mahdollista jokaisena koulupäivänä.

Alkuperäisen palveluverkkopäätöksen mukaisesti Pilkanmaan ja Hirvelän koulut suljettaisiin vasta, kun Kuusankosken uusi yhtenäiskoulu olisi valmistunut. Asia nostetaan esille nopeammalla aikataululla kaupungin taloudelliseen tilanteeseen sekä kasvatukselle ja opetukselle esitettyihin säästötavoitteisiin liittyen. Vähenevä oppilasmäärä sekä Pilkanmaan että Hirvelän kouluissa mahdollistaa koulujen sulkemisen varhennetussa aikataulussa. Pilkanmaan koulun oppilaat voidaan sijoittaa Keskustan kouluun Kuusankoskelle ja Hirvelän koulun oppilaat sijoitetaan Naukion kouluun. Oppilaita ei ole tarvetta hajauttaa useisiin eri kouluihin. Syksyllä 2022 tehtyjen

laskelma-arvioiden mukaan käyttötalous- ja kiinteistökustannukset supistuvat n. 1 milj. euroa, kun Kuusankosken yhtenäiskoulu valmistuu ja kouluverkkoratkaisu on toteutunut. Kustannussäästöt tarkentuvat, kun toimeenpanoprosessi etenee päätökseksi ja rakennussuunnittelu valmistuu. Perusopetuksen kehittämisen ohjausryhmä käynnistää toimintansa marraskuussa 2023 ja ohjausryhmän työn on tavoitteena olla valmiina joulukuussa 2023. Kuusankosken yhtenäiskoulun rakentamisaikataulua aikaistetaan, niin että koulu valmistuu vuoden 2027 alussa.

Perusopetuksen kieliopetus

Aloittavan valinnaisen A2-kielen ryhmäkoon kasvattaminen 12 oppilaasta 15 oppilaaseen liittyy mm. oppilaiden A2-kielen opintojen keskeyttämiseen perusopetuksen aikana. Keskeyttämiset aiheuttavat sen, että A2-kielen opetusryhmä saattaa kutistua jo 5., 6. ja 7. luokkien aikana matalammaksi kuin alkuperäinen. Tämä aiheuttaa tehottomuutta resurssin käytössä. Lappeenrannan ja Lahden aloittavien ryhmien koot ovat 16. Mikkelin ryhmäkoko on laskenut 16:sta 12:een lisärahoituksen turvin, Joensuun ryhmäkoko on 12 ja Rovaniemellä 10 (suunnitelmissa nostaa rajaa 12-14).

Kielten opetuksessa kehitetään suuntaa etäyhteyksiä hyödyntävään opetukseen. Tällä hetkellä Valkealan yhtenäiskoulu, Jokela-Niinistön alakoulu sekä Utin koulu ovat tehneet yhteistyötä, ja A2-saksan kielen opiskelusta etäyhteyksin toteutettuna on tullut hyvää palautetta. Näiden hyvien kokemusten pohjalta voimme lähteä kehittämään eteenpäin toimintakulttuuriamme kielten opetuksessa. Nykyisen lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaan perusopetus järjestetään pääsäännön mukaan lähiopetuksena ja tämä on myös jatkossa pääasiallinen tapa järjestää opetusta opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoon kohdistuvat investoinnit parantavat tehokkuutta mm. Kaunisnurmen, Haanojan sekä Korian yhtenäiskouluratkaisun myötä voidaan yhdistää myös päiväkoteja alueella.

Varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittämissuunnitelmassa (KV 15.3.2021):

- Naukion päiväkotia (otettu käyttöön huhtikuussa 2023)
- Valkealan päiväkotia (Monitoimitalo) (valmistuu 2024)
- Inkeröisten monitoimitalon yhteyteen tuleva päiväkotia (valmistuu 2025)
- Kaunisnurmen päiväkotia, uudelleen valmistelussa mitoituksen osalta

- Korian päiväkotiverkon tiivistäminen, odottaa Korian yhtenäiskouluratkaisua

Talouden sopeuttamis- ja kehittämistoimenpiteinä:

- Vaativan vuorohoidon (viikonloppu- ja yöhoidon) keskittäminen käynnissä ja valmistelussa. Yöhoito siirtyy Valkealasta ja todennäköisesti viikonloppuhoito Korian Lehvätien päiväkodista Jaakonpuiston päiväkotiin vuoden 2024 alusta alkaen. Vuorohoitoa järjestetään eri taajamissa myös jatkossa, vähintään ns. laajennetun aukioloajan puitteissa (esim. ma-pe 5.30–22.30). Kaunisnurmen päiväkodin valmistuttua olisi mahdollisuus laajempaan vuorohoidon keskittämiseen
- Haanojan kirjaston tilojen käyttöönotto Haanojan päiväkodin käyttöön yhden ryhmän osalta. Tämä ratkaisu on valmistelussa
- Avoimen varhaiskasvatuksen palvelujen laajuuden ja toteuttamistavan tarkastelu käynnissä (Kehittämishanke käynnissä, joka päättyy 31.12.23)

Palveluverkon kehittämisen tulevia mahdollisuuksia:

- Valmistelussa ja tarkastelun alla Sippolan, Pohjois-Valkealan ja Kaipiaisten ns. pienten lasten talot varhaiskasvatuksen ja alkuopetuksen järjestämisessä.
- Kuusankosken alueella kuntokartoitukset työn alla Mäyränkorven ja Kymintehtaan päiväkodeissa. Kyseessä suhteellisen pienet päiväkodit, joiden palvelut voisi toteuttaa yhdessä yksikössä tehokkaammin.

Sivistys/Uimahalliverkko

Kaupunginvaltuuston päätöksellä 11.11.2019 § 120 uimahalliverkkoa tarkastellaan uuden hallin valmistuttua. Kouvolan ja Kuusankosken uimahalleihin ei tällä välin investoida, vaan tehdään vain välttämättömimmät korjaustoimenpiteet. Kaupunginvaltuusto päätti 2. toukokuuta 2022 kokouksessaan (§ 46), että Kouvolaan rakennetaan uusi uimahalli keskustan Urheilupuistoon sekä investointi säilytetään vuoden 2023 talousarvioon ja vuosien 2023–2026 taloussuunnitelmaan.

Liikunta- ja kulttuurilautakunta hyväksyi Kouvolan uuden uimahallin peruskorjauksen ja laajennuksen hankesuunnitelman kokouksessaan 19.4.2023 (§ 28).

Vuonna 2027 Urheilupuistoon valmistuvan uuden uimahallin allaspinta-ala on noin 1500 allas-m², kun neljän nykyisen uimahallin hallin yhteenlaskettu allaspinta-ala on tällä hetkellä noin 1400 allas-m². Väestöennusteen perusteella Kouvolan uusi uimahalli riittää tulevaisuuden tarpeisiin. Urheilupuistoon rakentuva uusi uimahalli

palvelee laajasti kuntalaisia ja käyttäjiä monipuolisilla ja nykyaikaisilla tiloilla sekä palveluilla.

Kouvolassa on tällä hetkellä 4 uimahallia, jotka kaikki vaatisivat laajaa peruskorjausta lähivuosina korjausvelan ollessa noin 19 milj. euroa. Selvitysten mukaan Suomen kunnista vähintään neljä uimahallia on Kouvolan ohella vain Helsingissä, Lahdessa, Vantaalla, Espoossa ja Tampereella. Kouvolassa on ollut vuonna 2017 vähiten asukkaita yhtä allas pinta-alaneliötä kohden. Nykyisen uimahalliverkon käyttötaloustalokustannukset ovat vuositasolla noin 2,7 milj. euroa ja uuden hallin 1,8 milj. euroa.

Sivistys/Jäähalliverkko

Kaupunginvaltuusto päätti 11.11.2019 kokouksessaan (§ 120), että jäähallien määrärahoista vähennetään 450 000 euroa vuoden 2021 taloussuunnitelmassa ja vähennyksen korvaavat toimintatavat tai uudet tulonmuodostumiset tulee selvittää vuoden 2020 aikana. Käytyjen keskustelujen mm. jääturheiluseurojen kanssa, todettiin, että tulojen kasvattaminen nykyisillä käyttöasteilla on vaikeaa sekä yhdistyksien halukkuus ottaa jäähallia omaan hallintaan on mahdotonta. Liikunta- ja kulttuurilautakunta päätti 20.9.2023 (§ 72) talousarvioesityksessään, että Inkeröiden jäähallin toiminta lakkautetaan vuonna 2027.

Kouvolan kaupunki järjesti 25.9.2023 keskustelutilaisuuden Inkeröiden jäähallien käyttäjäseurojen kanssa, jossa tavoitteena oli löytää vaihtoehtoisia taloudellisia ratkaisuja jatkaa Inkeröiden jäähallin toimintaa vuodesta 2027 eteenpäin. Tilaisuudessa tuli seuraavia esityksiä:

- tasainen korotus liikuntapaikkamaksuihin, kaikkiin tiloihin
- karsitaan muuta liikuntapaikkaverkkoa
- jäähallien laajempi hyödyntäminen, myös kesällä
- lajien tasa-arvoisempi kohtelu (pallolulajit, hiihto jne.)
- lisätään kaukaloita olemassa olevien jäähallien yhteyteen
- yleisöluistelut maksullisiksi
- jäänajon lyhentäminen
- kesäjäiden lisääminen, mahdollisuus leirien järjestämiseen (markkinoidaan ulkopaikkakuntalaisille - kaupallisten järjestäjien ja lajiliittojen leirit)
- yhteistyön kasvattaminen (seurat, Nuorisokeskus Anjala, Kymenlaakson opisto)
- mahdollisen lajiliittojen tuen kartoittaminen

- energiasäästöjen kartoittaminen

Edellä mainituilla toimenpiteillä saavutettavat kustannusvaikutukset ovat erittäin vähäisiä jäähallin käyttökustannuksiin nähden, korkeintaan jotain kymmeniä tuhansia euroja. Inkeröiden jäähallin nettokustannukset ovat vuositasolla hieman yli 300 000 euroa. Tulojen ja tapahtumien lisäämisen arviointi Inkeröiden jäähallin kohdalta osalta on vaikeaa, koska todellista käyttöä on vaikea ennustaa eikä sitouttaa käyttäjiä tulevaisuuteen. Uusien rakennustekniikoiden ja energiaratkaisuja hyödyntämällä esim. kahden kaukalon jäähallissa voitaisiin saavuttaa useidenkymmenien prosenttien energiatehokkuutta, jolloin käyttökustannusten odotusarvo olisi selkeästi alhaisemmat kuin vanhassa hallissa, mutta vaatisi samalla investointikustannuksia.

Sivistys/Kulttuuriavustukset

Kymenlaakson orkesteri Oy:n tuen osittaisesta jatkumisesta vuoden 2026 jälkeen käydään osakassopimuksen mukaiset neuvottelut 31.5.2025 mennessä. Erilaisia säästövaihtoehtoja tulevan orkesterin tuen kattamiseksi muualta kulttuurin ja opiston palveluista analysoidaan ennen sitä. Kaupunki edellyttää, että jatkossa orkesteri tehostaa toimintaansa ja hakee kustannussäästöjä tai lisää omia tuottojaan. Kouvolan konserttien kävijämäärät ovat ennen koronaa olleet 7712 (v. 2018) ja 7979 (v.2019) kuulijaa vuositasolla, konsertteja molemmissa kaupungeissa sama määrä. Pahimpina koronavuosina 2020–2021 toiminnan painopiste siirtyi verkkokonsertteihin – ne saavuttivat kymmeniätuhansia katselukertoja, kuntakohtaisia tietoja ei ole saatavilla. Vuonna 2022 kuulijoita Kouvolan konserteissa oli 3313, konsertteja Kouvolassa 39 % orkesterin konserteista. Koronasta toipuminen näkyy vielä vuoden 2022 luvuissa.

Kouvolan kaupunginteatteri on ammatillinen valtionosuutta saava teatteri ja kaupungin kokonaan omistama osakeyhtiö. Teatteri työllistää sekä tuottaa myös aluetaloudellisia vaikutuksia. Kouvolan teatterin henkilöstö-, kiinteistö- ja muiden menojen suora vaikutus aluetalouteen on n. 3,3 milj. euroa. Lisäksi välilliset aluevaikutukset teatteriyleisön kulutuksen (majoitus-, ravintola-, matkailu- ja kuljetuspalvelut) kautta ovat arvioiden mukaan 1–2 milj. euroa. Monipuoliset kulttuuripalvelut ovat tärkeitä myös kaupunkien ja alueiden kilpailukykyyn, vetovoimaan ja viihtyisyyden edistäjinä. Kulttuurin hyvinvointi- ja terveysvaikutukset on todettu merkittäviksi eri tutkimuksissa (SITRA, WHO). Nykyisin kuntien valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan (HYTE-kerroin), missä kunnan kulttuuritoiminta on yksi indikaattori. Teatterin katsojamäärät ennen koronaa vuosina 2018 ja 2019 olivat noin 34 000 katsojaa vuodessa ja vuonna 2022 n. 28 000 katsojaa. Koronasta toipuminen näkyy vielä vuoden 2022 luvuissa. Vertailussa kooltaan vastaaviin teattereihin Kouvolan teatterin toiminta on kustannustehokasta. Kaupungin

avustuksen taso asukasta kohti on vertailun alhaisin myös ilman kiinteistökustannuksia. Kouvolan avustus vuonna 2022 oli 15,80 euroa asukasta kohden, muut vertailukaupungit 20,11–45,12 euroa ja ilman kiinteistökustannuksia Kouvola 10,43 euroa ja muut 12,35–23,46 euroa.

Kaupungin tuki on jatkossa Kuusankosken teatterille tilavuokran (84 000 euroa) suuruinen ja toiminta-avustus loppuu kokonaan. Kansalaisopisto maksaa osan vuokrasta ja tekee yhteistyötä taiteen perusopetuksessa. Anjalankosken teatterin osalta teatterikiinteistö on esitetty lahjoitettavaksi teatterin kannatusyhdistykselle tilavuokra-avustuksen sijaan. Kate Kuusankosken teatterin avustuksen muutokselle (84 000 euroa) tulee kohdistaa käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Sivistys/yhteenvedo muutoksista

Kuusankosken yhtenäiskoulun rakentamista aikaistetaan niin, että koulu valmistuu vuoden 2027 syksyllä. Teatterin investointia siirretään yhdellä vuodelle eteenpäin, jolloin se valmistuu vuoden 2029 lopussa.

Kuusankosken teatteria avustus on tilavuokran suuruinen (84 000 euroa). Muut uimahallit lakkautetaan viimeistään uuden uimahallin käyttöönottovuoden loppuun mennessä. Inkeröisten jäähalli suljetaan jääkauden 2023–2024 jälkeen. Toimialan/lautakuntien toimintakate pysyy ennallaan.

Tekniikka ja ympäristö

Kaupunginjohtajan esitykseen on lisätty yksityistieavustuksiin 75 000 euroa ja joukkoliikenteen palvelujen ostoihin 25 000 euroa. Vastaava vähennys tehdään vähentämällä koko teknisen lautakunnan alaisten palvelujen määräaikaisten henkilöstökuluista 34 000 euroa ja vähentämällä palvelujen ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoista 41 000 euroa. Vähennys näkyy palvelutason laskuna osassa palveluita. Joukkoliikenteen lippujen hinnat tullaan tarkistamaan verrokkikuntien tasolle ja lipputulosten tuloarvioita nostetaan 25 000 euroa.

Yritystontit

Kaupunki varmistaa riittävällä yritystonttivarannolla, että kaupungista löytyy valmiita yritystontteja uusien ja olemassa olevien yritysten tarpeisiin. Kouvolan kaupungin maapolitiikan mukaisesti uudet asemakaavat tehdään lähtökohtaisesti alueille, joista kaupunki omistaa pääosan. Tällä tavoin varmistetaan yritysalueiden asemakaavoituksen sujuvuus ja pidetään raakamaan hintataso kohtuullisena. Lisäksi varmistetaan, että kaupungista löytyy yksityisessä omistuksessa olevien tonttien lisäksi myös riittävän laajasti kaupungin omistuksessa olevia asemakaavoitettuja yritystontteja eripuolilta kaupunkia.

Vuoden 2024 talousarvioon yritysalueet -kärkihankkeelle esitetään 1 milj. euron määrärahaa maanhankintaan ja 1,75 milj. euroa yhdyskuntatekniikan investointeihin. Kärkihanke painottuu

tonttivarannon kasvattamiseen, eli maanhankintaan ja asemakaavoitukseen. Yhdyskuntatekniikan investointeja tehdään kärkihankkeen aikana kriittisesti arvioiden vain osalle alueita. Raakamaan hinta on Kouvolassa noin 1,5–2,5 euroa/m² eli yhdellä miljoonalla kaupunki pystyy hankkimaan raakamaata noin 40–60 ha asemakaavoitettavaksi ja jalostettavaksi yritystonteiksi. Maanhankinta perustuu kärkihankkeessa vapaaehtoiisiin kauppoihin ja maanvaihtoihin.

Esimerkiksi yritystontit-hankkeeseen kuuluva Tervaskangas 2-asemakaava-alue on kooltaan noin 68 ha. Kouvolan kaupungin omistamat tontit Tervaskankaalla on noin 80–120 euroa/kem² sijainnista ja koosta riippuen. Esimerkiksi yhden hehtaarin kokoisen tontin myynnistä Tervaskankaalla kaupunki voi saada 0,5 milj. euroa käyttötalouteen tontinmyyntivoittoa.

Yritystonteille sijoittuvat yksityiset rakennusinvestoinnit ovat kaupungin elinvoiman kannalta merkittäviä. Esimerkiksi 1–2 ha tontille rakennettavan tilaa vaativan kaupan yksikön kokonaisinvestointi voi olla noin 10-15 milj. euroa. Kaupan yksikkö saattaa työllistää toimialan mukaan esimerkiksi 20–40 henkeä. Lisäksi kaupunki saa yritystonteista ja niillä olevista rakennuksista merkittäviä vuotuisia kiinteistöverotuloja.

Tekniikka ja ympäristö, yhteenveto

Yksityisavustuksien summaa on nostettu 75 000 eurolla, toiminnassa vaikutus näkyy osana palveluita palvelutason laskuna sekä hintojen nousuna. Toimialan/lautakuntien toimintakate pysyy ennallaan.

Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelma, esittelymateriaali, koonti muutoksista sekä palveluverkkoihin liittyvät materiaalit ovat liitteinä.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi, apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi, sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727, veikko.niemi(at)kouvola.fi ja tekninen johtaja Hannu Tylli, puh. 020 615 8570, hannu.tylli(at)kouvola.fi

Asiaa ovat kokouksessa esittelemässä ja asiantuntijoina vastaamassa kysymyksiin erillisen aikataulun mukaisesti talousjohtaja Hellevi Kunnas, apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, sivistysjohtaja Veikko Niemi ja tekninen johtaja Hannu Tylli.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että

1. Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024–2027 taloussuunnitelman ja oikeuttaa talousjohtajan tekemään talousarvioon teknisiä korjauksia.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä määrärahojen osalta osana vuoden 2024 talousarviota ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelmaa seuraavat asiat:

2. Kuusankosken yhtenäiskoulun suunnittelua ja rakentamista aikaistetaan niin, että koulu voi aloittaa toimintansa syksyllä 2027. Lisäksi Kuusankosken alueella sijaitsevat Pilkanmaan ja Hirvelän koulut yhdistetään osaksi nykyistä Kuusankosken keskustan koulua syksyllä 2024,
3. Kuusankosken, Inkeröisten ja Valkealat uimahallit lakkautetaan viimeistään Urheilupuiston uimahallin laajennuksen ja peruskorjauksen käyttöönottovuoden loppuun mennessä ja edellä mainituissa uimahalleissa tehdään ainoastaan välttämättömiä korjaustoimenpiteitä pieninvestointimäärärahojen mahdollistamissa puitteissa uimahallien ollessa toiminnassa,
4. Inkeröisten jäähallin määräraha lakkaa kuluvan jääkauden 2023–2024 jälkeen,
5. kaupunginteatterin investointia siirretään yhdellä vuodella, niin että uusi teatteri valmistuu kokonaisuudessaan vuonna 2029,
6. Kuusankosken Teatterin Kannatusyhdistys ry:tä avustetaan ainoastaan tilavuokran verran,
7. Konsernipalvelun tilapalvelut -palvelun toimivaltaa vahvistetaan investointien hankesuunnittelussa tekemällä seuraavassa hallintosäännön päivityksessä tarvittavat muutokset.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Tapio Karvonen teki seuraavan muutosehdotuksen kohtaan 3.1.2 Kaupunginhallitus:

”Esitys: Talouden tasapainotusta tehostetaan toimialojen sisällä prosessien kehittämisen, muiden kuntien kustannusvertailun toimenpiteiden, lakisääteiset ja ei-lakisääteiset palveluselvitysten, henkilöstön eläköitymisen hyödyntämisen, tehtävänkuvien uudelleen määrittelyn, palveluverkkomuutosten, kiinteistöjen myynnin ja tapahtumatilojen kaupallisen toiminnan avulla saavuttaen vähintään vuosittaisen tason 4 milj. € suunnittelukauteen 2027 mennessä. (2024 1 milj €, 2025 2milj €, 2026 3 milj € ja 2027 4 milj€)

Tästä kohdistuu 2024 talousarviossa vähennyksenä Kaupunginhallitus 30% 300 000 €.

Selvitysten valmistuessa hallitus voi esittää valtuustolle talousarviomuutoksen näihin jakosuhteisiin. Säästötavoitteet ja jaot määritellään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.”

Jäsenet Miia Witting ja Liisa Varjola kannattivat Karvosen esitystä.

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Tapio Karvonen teki seuraavat muutosehdotukset kohtaan 3.2.1 Kasvatus- ja opetuslautakunta:

”Esitys: Hirvelän ja Piikanmaan koulut jatkavat vuoteen 2027, kunnes Kuusankosken yhtenäiskoulu valmistuu. Rakennukset voidaan sulkea välittömästi, mikäli käyttäjien tai henkilökunnan turvallisuutta tai terveellisyttä tiloissa toimimiseen ei voida taata. Oman palvelutoiminnan 10v suunnittelukaudella käytöstä poistuviin rakennuksiin ei enää investoida ollenkaan, vaan ainoastaan tehdään välttämättömät korjaustoimenpiteet. Näiden osalta hyväksytään se, että rakennuksien kunto huononee ja mahdollinen myyntiarvo heikkenee. Mikäli korjaustoimenpide käytöstä poistuvan kohteen osalta on lautakunnan talousavion ylittävä, lähtökohtaisesti investointia ei tehdä ja sulun valmistelu tuodaan lautakunnalle päätettäväksi.

TA lisäys 2024 302 500€ ja suunnitelmavuodet 605 000€.”

Jäsen Liisa Varjola kannatti Karvosen esitystä.

”Esitys: Talouden tasapainotusta tehostetaan toimialojen sisällä prosessien kehittämisen, muiden kuntien kustannusvertailun toimenpiteiden, lakisäätteiset ja ei-lakisäätteiset palveluselvitysten, henkilöstön eläköitymisen hyödyntämisen, tehtävänkuvien uudelleen määrittelyn, palveluverkkomuutosten, kiinteistöjen myynnin ja tapahtumatilojen kaupallisen toiminnan avulla saavuttaen vähintään vuosittaisen tason 4 milj. € suunnittelukauteen 2027 mennessä. (2024 1 milj €, 2025 2milj €, 2026 3 milj € ja 2027 4 milj€)

Tästä kohdistuu 2024 talousarviossa vähennyksenä Kasvatus- ja opetuslautakunta 25% 250 000€.

Selvitysten valmistuessa hallitus voi esittää valtuustolle talousarviomuutoksen näihin jakosuhteisiin. Säästötavoitteet ja jaot määritellään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.”

Jäsen Liisa Varjola kannatti Karvosen esitystä.

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Tapio Karvonen teki seuraavat muutosehdotukset kohtaan 3.2.2 Liikunta- ja kulttuurilautakunta:

”Esitys: Kuusankosken uimahallia ei avata enää 2023 alkaneet sulun jälkeen.

TA vähennys 2024 367 000€, 2025-2027 590 000€.”

Jäsen Liisa Varjola kannatti Karvosen esitystä.

”Esitys: Valkealan ja Inkeröisten uimahallit jatkavat siihen asti, kunnes niiden tekninen käyttöikä tulee täyteen, terveysturvallinen käyttö ei ole mahdollista tai käyttäjien määrä vähentyy 6kk tarkastelujaksolla 30%.

Rakennukset voidaan sulkea välittömästi, mikäli käyttäjien tai henkilökunnan turvallisuutta tai terveellisyyttä tiloissa toimimiseen ei voida taata. Oman palvelutoiminnan 10v suunnittelukaudella käytöstä poistuviin rakennuksiin ei enää investoida ollenkaan, vaan ainoastaan tehdään välttämättömät korjaustoimenpiteet. Näiden osalta hyväksytään se, että rakennuksien kunto huononee ja mahdollinen myyntiarvo heikkenee. Mikäli korjaustoimenpide käytöstä poistuvan kohteen osalta on lautakunnan talousavion ylittävä, lähtökohtaisesti investointia ei tehdä ja sulun valmistelu tuodaan lautakunnalle päätettäväksi.

TA lisäys vuoteen 2027 1 milj€ mikäli molemmat hallit ovat edelleen käytössä. Inkeroinen 400 000€, Valkeala 600 000€.”

Jäsen Liisa Varjola kannatti Karvosen esitystä.

”Esitys: Inkeroinen, Valkealan ja Kuusankosken jäähalleista etsitään toimijoiden kanssa uusia tulohankkimismahdollisuuksia. 1.8.2025 mennessä tehdään selvitys onko edellytyksiä saada 300 000€ nettokustannusten vähennyksiä mainitusta jäähalliverkosta. Mikäli tämä ei täyty, niin Inkeroinen jäähalli suljetaan talvikauden 2026-27 jälkeen.

TA lisäys 2024 50 000€, koska osa säästöistä kuittaantuvat suunnitelluilla alaskirjauksilla

TA lisäys 2025-2026 300 000€

TA lisäys 2027 150 000€

Harrastajateattereiden toimitilatuet Anjalankoskella ja Kuusankoskella jatkuu, mutta toiminta-avustukset lakkautetaan.

TA lisäys 2024 50000€”

Jäsen Liisa Varjola kannatti Karvosen esitystä.

”Esitys: Talouden tasapainotusta tehostetaan toimialojen sisällä prosessien kehittämisen, muiden kuntien kustannusvertailun toimenpiteiden, lakisäätteiset ja ei-lakisäätteiset palveluselvitysten, henkilöstön eläköitymisen hyödyntämisen, tehtävänkuvien uudelleen määrittelyn, palveluverkkomuutosten, kiinteistöjen myynnin ja tapahtumatilojen kaupallisen toiminnan avulla saavuttaen vähintään vuosittaisen tason 4 milj. € suunnittelukauteen 2027 mennessä. (2024 1 milj €, 2025 2milj €, 2026 3 milj € ja 2027 4 milj€)

Tästä kohdistuu 2024 talousarviossa vähennyksenä Liikunta- ja kulttuurilautakunta 15% 150 000€.

Selvitysten valmistuessa hallitus voi esittää valtuustolle talousarviomuutoksen näihin jakosuhteisiin. Säästötavoitteet ja jaot määritellään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.”

Jäsen Liisa Varjola kannatti Karvosen esitystä.

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Janne Patjas teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Ehdotan, että teatteri-investointia siirretään kahdella vuodella eteenpäin tarkasteltavaksi.”

Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Jäsen Janne Patjas jätti asiaan eriävän mielipiteen.

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Janne Patjas teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Ehdotan, että Kymenlaakson orkesteri Oy:n tuki päättyy vuoteen 2026.”

Jäsen Anni Villikka kannatti Patjaksen ehdotusta.

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Anni Villikka teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Esitän talousarvioon muutettavaksi, että Utin koulun Kaipiaisten yksikössä jatkuu perusopetus normaalisti ja talousarvioon tehdään tarvittavat korjaukset laskelmiin tämän osalta.”

Jäsen Janne Patjas kannatti Villikan esitystä.

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Tapio Karvonen teki seuraavat muutosehdotukset kohtaan 3.3.1 Tekninen lautakunta:

”Esitys: Yksityistietukien kokonaissuuruus on 0,5 milj, TA lisäys 2024 50 000€.

Esitys: Talouden tasapainotusta tehostetaan toimialojen sisällä prosessien kehittämisen, muiden kuntien kustannusvertailun toimenpiteiden, lakisääteiset ja ei-lakisääteiset palveluselvitysten, henkilöstön eläköitymisen hyödyntämisen, tehtävänkuvien uudelleen määrittelyn, palveluverkkomuutosten, kiinteistöjen myynnin ja tapahtumatilojen kaupallisen toiminnan avulla saavuttaen vähintään vuosittaisen tason 4 milj. € suunnittelukauteen 2027 mennessä. (2024 1 milj €, 2025 2milj €, 2026 3 milj € ja 2027 4 milj€)

Tästä kohdistuu 2024 talousarviossa vähennyksenä Tekninen lautakunta 30% 300 000€.

Selvitysten valmistuessa hallitus voi esittää valtuustolle talousarvionmuutoksen näihin jakosuhteisiin. Säästötavoitteet ja jaot määritellään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.”

Jäsen Liisa Varjola kannatti Karvosen esitystä.

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Jukka Nyberg teki seuraavan muutosehdotuksen kohtaan 3.2.2:

”Esitän, että Kuusankosken uimahalli jatkaa toimintaansa kuten aiemmin on valtuustossa päätetty. Eli niin kauan kuin uusi uimahalli valmistuu.”

Jäsen Janne Patjas kannatti Nybergin esitystä.

Kokous keskeytettiin klo 10.49-11.45.

Kehittämispäällikkö Liisa Kolari oli asiantuntijana paikalla klo 11.45-12.11.

Kokous keskeytettiin klo 12.18-12.31.

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Janne Patjas teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Ehdotan, että Kouvola käynnistää YT-neuvottelujen valmistelun miljoonan euron säästötavoitteella.”

Jäsen Ukko Bamberg kannatti Patjaksen esitystä.

Jäsen Kirsi Kekki poistui kokouksesta klo 12.43. Varajäsen Sari Melkko saapui kokoukseen klo 12.47.

Kaupunginhallitus hyväksyi Karvosen muutosesitykset kohtiin 3.1.2 ja 3.2.1 yksimielisesti.

Koska oli tehty useita kannatettuja muutosesityksiä, puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ensin äänestetään Villikan muutosesitys vastaan pohjaesitys. Ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät "JAA", ja ne, jotka kannattavat Villikan esitystä, äänestävät "EI". Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 8 (kahdeksan) JAA-ääntä (Karvonen, Raunio, Huuhilo, Melkko, Varjola, Pakkanen, Aikio, Leppänen), 4 (neljä) EI-ääntä (Nyberg, Bamberg, Patjas, Villikka) ja 1 (yksi) TYHJÄÄ (Witting). Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen voittaneen äänestyksen.

Jäsen Anni Villikka jätti asiaan eriävän mielipiteen: ”Kouvolan kaupungin ei tule lakkauttaa Utin koulun Kaipiaisten yksikköä ja yhdistää oppilaita Uttiin.

Tästä saatavat säästöt ovat minimaaliset verrattuna lasten hyvinvointiin ja turvallisuuteen koulumatkojen pidentyessä ja koulupäivän pituuden kasvaessa. Lisäksi kaupungin maksettavaksi tulee Kaipiaisten koulun saama valtionavustus.”

Jäsen Milla Raunio poistui kokouksesta klo 13.09 (osallisuusjäävi.)

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: seuraavaksi äänestetään Karvosen muutosesitys kohtaan 3.2.2 vastaan Nybergin esitys. Ne,

jotka kannattavat Karvosen esitystä, äänestävät "JAA", ja ne, jotka kannattavat Nybergin esitystä, äänestävät "EI". Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 9 (yhdeksän) JAA-ääntä (Bamberg, Karvonen, Witting, Huuhilo, Melkko, Varjola, Pakkanen, Aikio, Leppänen) ja 3 (kolme) EI-ääntä (Nyberg, Patjas, Villikka). Puheenjohtaja totesi Karvosen esityksen voittaneen äänestyksen.

Jäsen Jukka Nyberg jätti asiaan eriävän mielipiteen: "Kuusankosken uimahalli on perinteisesti ollut selkeästi eniten käytetty halli Kouvolassa. Liitteen mukaisessa raportissa on selkeä merkintä, että Kuusankosken uimahalli on ruuhkaisin. Kuusankoski on myös merkittävä tiivis väestökeskittymä Kouvolassa. Päätös eriarvoistaa kuusankoskelaiset uimahalliverkon alasajoprosessissa."

Tapio Karvosen kaikki muutosesitykset kohtaan 3.2.2 hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: seuraavaksi äänestetään pohjaesitys vastaan Patjaksen esitys Kymenlaakson orkesterin tuesta. Ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät "JAA", ja ne, jotka kannattavat Patjaksen esitystä, äänestävät "EI". Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 10 (kymmenen) JAA-ääntä (Nyberg, Bamberg, Karvonen, Witting, Huuhilo, Melkko, Varjola, Pakkanen, Aikio, Leppänen) ja 2 (kaksi) EI-ääntä (Patjas, Villikka). Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen voittaneen äänestyksen.

Jäsen Janne Patjas jätti asiaan eriävän mielipiteen.

Milla Raunio saapui kokoukseen 13.20.

Karvosen muutosesitykset kohtaan 3.3.1 hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: seuraavaksi äänestetään pohjaesitys vastaan Patjaksen muutosesitys YT-neuvottelujen valmistelujen käynnistämisestä. Ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät "JAA", ja ne, jotka kannattavat Patjaksen esitystä, äänestävät "EI". Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 6 (kuusi) JAA-ääntä (Raunio, Witting, Huuhilo, Melkko, Varjola, Aikio) ja 7 (seitsemän) EI-ääntä (Nyberg, Bamberg, Karvonen, Patjas, Villikka, Pakkanen, Leppänen). Puheenjohtaja totesi Patjaksen esityksen voittaneen äänestyksen.

Jäsen Miia Witting jätti asiaan eriävän mielipiteen.

Lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella mukaan: Jos kunnan tai hyvinvointialueen talousarvioehdotuksessa edellytetään sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia taikka merkittäviä heikennyksiä palvelussuhteiden ehdoissa, toimenpiteitä on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin kunnanhallitus tekee kunnanvaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen. Tämän johdosta kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jouko Leppänen ehdotti asian jättämistä pöydälle, ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ja asian käsittely keskeytettiin.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti jättää asian pöydälle.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kehittämispäällikkö Liisa Kolarille. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Jäsen Kirsi Kekki poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana ja paikalle saapui varajäsen Sari Melkko.

Jäsen Milla Raunio ei osallistunut asian käsittelyyn klo 13.09 – 13.20 (osallisuusjävi).

Liitteet

- Liite1 Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2027_Kh06112023
- Liite2 Muutokset talousarvion KJ2-versioon_Kh06112023
- Liite3 Talousarvio 2024_esitysmateriaali_Kh06112023
- Liite4 Ennakkovaikutusten arviointi Aluetoiminta ja osallistuva budjetointi_kh06112023
- Liite5 Avustukset Ennakkovaikutusten arviointi_kh06112023
- Liite6 Ennakkovaikutusten arviointi, Apuva 18.10.2023_kh06112023
- Liite7 Avustusten ennakkovaikutusten arviointi kaupunginhallitukselle 24.10.2023_kh06112023
- Liite8 Ennakkovaikutusten arviointi Kipinä 22.10.2023_kh06112023
- Liite9 Ennakkovaikutusten arviointi Saaga 23.10.2023_kh06112023
- Liite1 Ennakkovaikutusten arviointi YHVI 18.10.2023_kh06112023
0
- Liite1 Sopimuskumppanien vastauksia 22.10.2023_kh06112023
1

- Liite1 Kaupunginhallitus 08.10.2018 323 § Organisaatiouudistukseen liittyvä
2 loppuraportti_kh06112023
- Liite1 Kaupunginhallitus 28.10.2019 343 § Perlacon Oyn raportti Kouvolan kaupungin
3 sopeutustyöstä_kh06112023
- Liite1 Kaupunginhallitus 14.09.2020 § 245 Perlacon Oyn jatkotyön ohjausryhmän
4 raportti_kh06112023
- Liite1 Uusi Kouvola -projektin loppuraportti 3.10.2018_kh06112023
5
- Liite1 Kasvatus ja opetus toimialan palveluverkkopäätös kv 11112019_kh06112023
6
- Liite1 Liikunta ja kulttuuri toimialan palveluverkkopäätös kv 11112019_kh06112023
7
- Liite1 Liikunnan palveluverkkoselvitys 2020-2030_kh06112023
8
- Liite1 Varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittämissuunnitelma 27.1.2021Kaopla,
9 8.3.2021KH,15.3.2021KV_kh06112023
- Liite2 Ennakkovaikutusten arviointi Kouvolan uuden virkistysuimalan sijaintivaihtoehdoista
0 26.4.2021_kh06112023
- Liite2 Kouvolan uimahallien tarveselvitys 2018_kh06112023
1
- Liite2 Kouvolan virkistysuimalan tarveselvitys 2021_kh06112023
2
- Liite2 Kouvolan kaupungin perusopetus 2019-2030 loppuraportti kv11.11.2019,
3 Kaopla30032022_kh06112023

Oheismateriaali

Adressi Kymi Sinfoniettan toiminnan jatkamiseksi_kh16102023

Suomen Säveltäjät ry:n lausunto Kymi Sinfoniettan toimintaedellytysten
turvaamisesta_kh16102023

Lausuma Kouvolan kaupungille jääurheilun lajiliitoilta_kh06112023

Kunnan tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2024

5850/02.03.01.00/2023

Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 272

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöverojen perusteista sekä muiden verojen perusteista.

Kunnan tuloveroprosentti

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin kuluvalla vuodelle 12,64 prosenttiyksiköllä. Näin ollen tuloveroprosentit ovat tällä hetkellä prosentin sadasosan tarkkuudella. Vuoden 2024 tuloveroprosentit tulee määrätä ja ilmoittaa 0,10 %-yksikön tarkkuudella. Jos kunta ei ilmoita tuloveroprosenttinsa määrääjässä Verohallinnolle tai ilmoittaa sen virheellisesti (ei 0,10 % -yksikön tarkkuudella), kunnan vuoden 2023 sovellettua tuloveroprosenttia voidaan pyöristää lähimpään prosenttiyksikön kymmenykseen vuodelle 2024.

Osana laajaa talouden tasapainottamisohjelmaa Kouvolan tuloveroprosentiksi esitetään 8,90 prosenttia. Korotuksen vaikutus kaupungin verotuloihin on noin 5 miljoonaa euroa vuositasolla. Tämä on noin neljännes kaupungin sopeuttamistoimenpiteistä. Yhden veroprosentin tuotto Kouvolalle on noin 17 miljoonaa euroa.

Verohallinnon ennakkotietojen mukaan Kouvolan maksuunpannun kunnallisveron muutos vuodelta 2022 edelliseen vuoteen nähden on 2,2 %, kun se koko maan tasossa on 4,0 %. Veronalaiset tulot kasvoivat vuodesta 2021 vuoteen 2022 3,5 %, mutta verovelvollisten lukumäärä laski 0,8 %. Vertailtaessa liitteenä olevan ennakonpidätysten alaisia ansiotulojen muutosta ajanjaksolla 1-9/2022 ja 1-9/2023 voidaan todeta, että ansiotulojen muutos oli 5,2 % ja lukumäärän muutos -0,8 %.

Kiinteistöveroprosentit

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja sadasosan tarkkuudelle vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kunnan tulee ilmoittaa

kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Maan hallitus on antanut esityksen eduskunnalle laiksi kiinteistöverolain muuttamisesta VN/23773/2023. Esityksessä maapohjan kiinteistöveroprosentti eriytettäisiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen alarajaksi asetettaisiin 1,30. Nykyisin alarajana on yleisen kiinteistöveroprosentin alaraja 0,93. Esityksen perusteella useat kunnat joutuisivat nostamaan kiinteistöveroprosenttejaan, mutta Kouvolalle tällä ei ole vaikutusta. Kouvolan yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,45 ja samaa prosenttia esitetään maapohjan kiinteistöveroprosentiksi, mikäli asiaa koskeva lain muutos tulee voimaan.

Kiinteistöverolain perusteella vuodelle 2024 kiinteistöveroprosenttivälit ovat:

Kunnanvaltuuston tulee määrätä

- yleinen kiinteistöveroprosentti välillä 0,93–2,00
- vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti välillä 0,41-1,00
- muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti välillä 0,93–2,00
- hallituksen esityksen mukainen maapohjan kiinteistöveroprosentti välillä 1,30–2,00 mikäli eduskunta hyväksyy asiaa koskevan lain muutoksen

Kunnanvaltuusto voi määrätä

- voimalaitosten kiinteistöveroprosentti välillä 0,93–3,10
- yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti välillä 0,00–2,00
- rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti välillä 2,00–6,00
- rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti välillä 2,00–6,00 (KiintVL 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on kunnanvaltuuston määräämä yleinen veroprosentti +3,00 %)

Kouvolan kaupungin kiinteistöveroihin ei esitetä muutoksia vuodelle 2024, vaan ne esitetään pidettäväksi vuoden 2023 tasolla.

Laskennallinen kiinteistöverotietojen vertailu vuosilta 2022-2023 sekä ennakonpidätyksen alaisten ansiotulojen vertailu ovat **liitteinä**.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Kouvolan kaupungin veroprosentit vuodelle 2024 seuraavasti:

- tuloveroprosentti 8,90 %

ja kiinteistöveroprosentit

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,45 %
- vakituinen asuinrakennus 0,65 %
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,35 %
- voimalaitos 3,10 %
- yleishyödyllinen yhteisö 0,00 %
- rakentamaton rakennuspaikka, ei määritellä erikseen
- maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,45 % mikäli asiaa koskeva kiinteistöverolain muutos tulee voimaan.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Tapio Karvonen teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Talousarvioesitys sisältää kunnallisveroprosentin noston 8,61 prosentista 8,9 prosenttiin osana talouden sopeutusta. Veroprosenttia tulee tarkastella alaspäin uudestaan heti valtionosuuksien mahdollisen korjauksen toteuduttua tai viimeistään vuonna 2026, kun sopeutustoimien taloudelliset vaikutukset ovat selvillä.”

Jäsen Liisa Varjola kannatti Karvosen esitystä.

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Janne Patjas teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Veroprosenttia ei nosteta vaan se pyöristetään 0,01 alaspäin eli veroprosentiksi tulee 8,6.”

Patjaksen esitys raukesi kannattamattomana. Karvosen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että:

1. Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Kouvolan kaupungin veroprosentit vuodelle 2024 seuraavasti:

- tuloveroprosentti 8,90 %

ja kiinteistöveroprosentit

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,45 %
- vakituinen asuinrakennus 0,65 %

- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,35 %
- voimalaitos 3,10 %
- yleishyödyllinen yhteisö 0,00 %
- rakentamaton rakennuspaikka, ei määritellä erikseen
- maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,45 % mikäli asiaa koskeva kiinteistöverolain muutos tulee voimaan.

2. Koska talousarvioesitys sisältää kunnallisveroprosentin noston 8,61 prosentista 8,9 prosenttiin osana talouden sopeutusta, veroprosenttia tulee tarkastella alaspäin uudestaan heti valtionosuuksien mahdollisen korjauksen toteuduttua tai viimeistään vuonna 2026, kun sopeutustoimien taloudelliset vaikutukset ovat selvillä.

Jäsen Janne Patjas jätti asiaan eriävän mielipiteen.

Liitteet

Liite24 Laskennallinen kiinteistöverojen vertailu_Kh06112023

Liite25 Ennakonpidätyksen alaiset ansiotulot_Kh06112023

Henkilöstösuunnitelma vuosille 2024 - 2027**5975/01.00.02/2023****Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 273**

Valmistelija: henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, paivi.karhu(at)kouvola.fi

Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaupungin palveluja tuottaa riittävä määrä osaavaa henkilöstöä. Henkilöstösuunnitelmassa määritellään strategian ja toiminnan vaatima määrällinen ja laadullinen henkilöstötarve. Henkilöstösuunnitelman lähtökohtana on kaupungin strategia ja palvelustrategiset linjaukset, joissa otetaan kantaa siihen, mitä palveluita tuotetaan ja miten niitä tuotetaan. Henkilöstösuunnitelmaa tarkistetaan vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä.

Henkilöstösuunnittelun avulla huolehditaan palvelutuotannon edellyttämän henkilöstön määrästä ja rakenteesta, turvataan riittävä osaaminen, ennakoidaan henkilöstökustannuksia sekä määritellään keinoja, joilla henkilöstövoimavaroja kehitetään ja johdetaan. Henkilöstösuunnittelun ydintä ovat henkilöstön määrän, laadun ja kohdentumisen määrittely tulevaisuuden tarpeita varten. Henkilöstösuunnitelmalla luodaan pohjaa myös henkilöstön kehittämiseksi.

Henkilöstömäärä

Sote-palvelut hallintoineen siirtyivät Kouvolan kaupungilta Kymenlaakson sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymälle vuoden 2019 alussa. Kaupungin henkilöstöön kohdistui huomattavan paljon säästötavoitteita vuosina 2019–2021. Kun hyvinvointialueiden varsinainen toiminta käynnistyi 1.1.2023, niin sen vaikutukset kaupungin henkilöstöön olivat enää vähäiset. Kouvolan kaupungilta siirtyi hyvinvointialueen palvelukseen 1.1.2023 alkaen yhteensä 67 työntekijää.

Kouvolan kaupungin henkilöstösuunnittelu on ollut viime vuosina erittäin tiukkaa ja taloutta on sopeutettu jatkuvasti vähentämällä henkilöstöä. Pelkästään vakinaisen henkilöstön määrä on vähentynyt 199:llä vuoden 2019 alusta alkaen. Luvusta on vähennetty toteutuneiden liikkeenluovutusten henkilöstövaikutukset. Vuoden 2019 alusta elokuun 2023 loppuun mennessä eläkepoistumasta ja muusta lähtövaihtuvuudesta on hyödynnetty keskimäärin 21 prosenttia.

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli elokuun 2023 lopussa yhteensä 2817 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2204, määräaikaista 461 ja tukitoimenpitein työllistettyjä 188. Esihenkilöitä henkilöstöstä on 141. Koko henkilöstöstä 62 prosenttia on varhaiskasvatus- ja opetushenkilöstöä.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut ovat vuoden 2023 talousarviossa yhteensä 136,71 milj. euroa, mikä on 58 prosenttia ulkoisista toimintakuluista. Vuoden 2024 talousarviossa henkilöstökuluihin on varattu määrärahaa 137,6 milj. euroa, mikä on 59 prosenttia toimintakuluista. Henkilöstökulut kasvavat vuoden 2023 talousarviosta noin 0,89 milj. eurolla eli 0,65 prosentilla.

Vuonna 2024 kunta-alan palkkakustannukset nousevat 2,99 prosenttia vuoden 2023 keskiarvoon verrattuna, joten henkilöstömäärän väheneminen näkyy talousarvion henkilöstökuluissa.

Kouvolan kaupungin taloutta tulee tasapainottaa vuoteen 2027 mennessä pysyvästi noin 25 miljoonalla eurolla. Henkilöstömenojen hallinta on yksi keskeinen keino talouden tasapainottamisessa.

Henkilöstösuunnitelma

Talouden tasapainottaminen vaatii tiukkaa henkilöstösuunnittelua ja vahvaa henkilöstömenojen hallintaa suunnittelukaudella. Eläkkeelle on siirtymässä huomattava määrä kaupungin henkilöstöä.

Vuoden 2027 loppuun mennessä eläkeiän täyttää 321 viranhaltijaa/työntekijää, mikä on 15 prosenttia vakinaisesta henkilöstöstä. Suunnittelukaudella noin joka viides konsernipalvelujen sekä lähes joka neljäs tekniikka ja ympäristö -toimialan henkilöstöstä täyttää eläkeiän. Eläkkeelle siirtyy suunnittelukaudella Kouvolan kaupungilla lähes joka neljäs esihenkilötehtävissä oleva. Eläkkeelle siirtymisen lisäksi muuta vaihtuvuutta on yleensä vuosittain lähes yhtä paljon.

Eläkepoistuman ja muun lähtövaihtuvuuden hyödyntäminen mahdollistaa henkilöstömäärän sopeuttamisen suhteessa muuttuviin palveluverkkoihin ja palvelujen tuottamistapoihin sekä toimintojen kehittämiseen ja digitalisaation edistämiseen. Samanaikaisesti tulee kuitenkin kiinnittää yhä enemmän huomiota avainhenkilöriskeihin ja niiden hallintaan sekä osaavan työvoiman saamiseen.

Kaupungin henkilöstömäärän vähenemisen myötä avainhenkilöriskit ovat muutoinkin lisääntyneet kaupungin organisaatiossa. Suuri vaihtuvuus lyhyen ajan sisällä samalla toimialalla tai palvelussa aiheuttaa haasteita, joihin tulee varautua etukäteen. Kuntien ongelmat työvoiman saatavuudessa ovat syventyneet. Tälläkin hetkellä on jo haasteita erityis- ja erityisluokanopettajien sekä tiettyjen

aineenopettajien, varhaiskasvatuksen erityisopettajien ja opettajien, eläinlääkäreiden ja tiettyjen teknisen alan asiantuntijoiden sekä ajoittain myös muiden asiantuntijoiden rekrytoinnissa.

Hyvän työnantajakuvan ylläpitäminen, työhyvinvointiin panostaminen, sujuvat rekrytointiprosessit, kilpailukykyisten palkkausjärjestelmien kehittäminen ja vakaa henkilöstöpolitiikka ovat keskeisessä roolissa osaajien saamiseksi ja pitämiseksi kaupungin organisaatiossa. Etätöiden laajentaminen on selvästi helpottanut rekrytointia. Kaupungin strategiaa tukeva henkilöstöohjelma ohjaa henkilöstöjohtamista ja sen kehittämistä suunnittelukaudella.

Henkilöstötarpeeseen vaikuttaa se, mitä ja miten kaupunki palveluja tuottaa. Henkilöstösuunnittelun tulee olla strategiasidonnaista siten, että kaupungilla on optimaaliset henkilöstörakenteet ja -mitoitukset. Palvelujen ja toiminnan kehittämiseen tulee varata riittävästi resursseja tuloksellisen toiminnan mahdollistamiseksi. Ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon kannalta tarkoituksenmukainen henkilöstön määrä ja rakenne.

Pula osaavasta henkilöstöstä, palvelutarpeen kasvu, väestö ikääntyminen ja alueellinen kehitys lisäävät henkilöstön kehittämisen ja osaamisen hyödyntämisen tärkeyttä. Työn tekemisen toimintatapojen muuttuminen ja samanaikainen pula osaavasta henkilöstöstä edellyttävät työnjaon, prosessin ja osaamisen systemaattista kehittämistä.

Suunnittelukaudella tavoitteena on strateginen osaamisen ennakointi ja osaamisen täysimääräinen hyödyntäminen. Työelämän muuttuvat osaamistarpeet edellyttävät uusiutumiskykyä. Johtamisen ja esihenkilötyön kehittämiseen panostetaan erilaisilla koulutuksilla ja valmennuksilla.

Työkyvyttömyydestä aiheutuu merkittäviä kustannuksia, joten henkilöstön työhyvinvointia edistetään kokonaisvaltaisesti erilaisin terveyteen liittyvin toimenpitein sekä osaamisen, johtamisen ja työympäristön kehittämisellä. Sairauspoissaolojen vähentämiseksi tehostetaan kevennetyn ja korvaavan työn käyttöä.

Vuonna 2024 kehitetään työkykyjohtamista proaktiiviseksi sairauspoissaolojen ja ennenaikaiselle eläkkeelle siirtymisen vähentämiseksi ”Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan” -hankkeessa. Yhtenä tavoitteena on rakentaa konkreettinen ja ohjaava prosessi sairauspoissaolojen pitkittymisen ehkäisemiseksi ja tehostaa yhteistyötä työterveyshuollon kanssa pitkittyvien sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Työkyvyn toimintamalli uudistetaan siten, että siinä otetaan nykyistä paremmin huomioon työturvallisuuslain muutokset koskien erityisesti yli 55-vuotiaita ja mahdollisuus rakentaa yksilöllisiä polkuja työssä jatkamisen tukemiseksi, kuten osa-aikatyön käytön

lisäämistä yhtenä työkyvyn tukikeinona. Samalla vahvistetaan osaamista työurajohtamisessa.

Erityistä huomiota suunnittelukaudella tulee kiinnittää muutosten vaikutusten arviointiin, muutosjohtamiseen ja hallittuun muutosten toteuttamiseen. Työyhteisöiltä vaaditaan muuttuvassa toimintaympäristössä ennen kaikkea resilienssiä eli kykyä sopeutua, oppia ja uudistaa toimintaa. Riittävät edellytykset ja rakenteet hyvälle johtamiselle ja lähijohtamistyölle on myös turvattava henkilöstöohjelman linjausten mukaisesti.

Esitys Kouvolan kaupungin henkilöstösuunnitelmaksi vuosille 2024–2027 on **liitteenä**.

Uudet sekä muutetut virat ja tehtävät

Henkilöstösuunnitelman yhteydessä esitetään ainoastaan yhtä uutta/muutettavaa virkaa/tehtävää. Varhaiskasvatuksen erityisen tuen asiantuntijan virkaa esitetään perustettavaksi 1.1.2024 alkaen, jolloin vastaavasti yksi varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävä jätetään täyttämättä.

Esityksen perusteluissa todetaan, että tiimiorganisaation muutoksen myötä sujuvoitetaan varhaiskasvatuksen lapsen ohjauksen ja tuen prosessia. Tällöin tarvitaan selkeys tuen päätösten valmisteluun ja päätöksentekoprosessiin. Hallinnossa tehtävät tuen ja tukipalvelujen päätökset on tarkoitus keskittää yhdelle viranhaltijalle eli varhaiskasvatuksen erityisen tuen asiantuntijalle. Tehtäviin kuuluu keskeisesti myös yhteistyö varhaiskasvatuksen osalta asiakasvastaavan ja -tiimin kanssa.

Varhaiskasvatuksen erityisen tuen asiantuntijan virkaan on tarkoitus siirtää koordinoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Siirron myötä vapautuva varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävä jätetään täyttämättä. Uuden viran palkkakustannuksen lisäys katetaan täyttämättä jätetystä kasvun tuen päällikön viran palkkakustannuksista, joten henkilöstömenot eivät muutoksen johdosta kasva.

Tehtävänkuvauslomake varhaiskasvatuksen erityisen tuen asiantuntijan virasta ovat **liitteenä**.

Henkilöstöjohtaja Päivi Karhu on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, pavi.karhu(at)kouvola.fi ja henkilöstösuunnittelupäällikkö Annamaija Saarela, puh. 020 615 7231, annamaija.saarela(at)kouvola.fi.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä henkilöstösuunnitelman vuosille 2024–2027,
2. perustaa varhaiskasvatuksen erityisen tuen asiantuntijan viran 1.1.2024 alkaen liitteenä olevassa tehtäväkuvauksessa mainituin kelpoisuusvaatimuksin,
3. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi henkilöstösuunnitelman vuosille 2024–2027.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti

1. hyväksyä henkilöstösuunnitelman vuosille 2024–2027,
2. perustaa varhaiskasvatuksen erityisen tuen asiantuntijan viran 1.1.2024 alkaen liitteenä olevassa tehtäväkuvauksessa mainituin kelpoisuusvaatimuksin,
3. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi henkilöstösuunnitelman vuosille 2024–2027.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden henkilöstöjohtaja Päivi Karhulle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 13.40.

Liitteet

Liite26 Henkilöstösuunnitelma 2024-2027_kh06112023

Liite27 Varhaiskasvatuksen erityisen tuen asiantuntijan viran tehtäväkuvaus_kh06112023

Edunvalvontasuunnitelma 2024-2027**6038/00.04.00/2023****Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 274**

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupungin ensimmäinen edunvalvontasuunnitelma tehtiin vuosille 2022-2025. Edunvalvonnalla tarkoitetaan tässä yhteydessä vaikuttamista päätöksentekoon kohteissa, jotka eivät ole suoraan kaupungin päätäntävallassa. Tavoitteena on luoda yhteinen ymmärrys edunvalvontaa tekevien johtavien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välille siitä, mitkä ovat keskeisemmät edunvalvontakohteet lyhyellä aikavälillä eli taloussuunnittelukaudella (1-4v). Pitkän aikavälin (4-10v) edunvalvontakohteet on määritelty kaupunkistrategiassa.

Kouvolan kaupungin edunvalvonnan tavoitteena on toteuttaa kaupunkistrategiaa ja sitä toteuttavia strategisia ohjelmia, linjauksia ja suunnitelmia. Keskeiset edunvalvontakohteet sisältyvät seuraaviin teemoihin; Yritykset, työpaikat ja osaaminen, Liikenneväylät ja maankäyttö sekä Hyvinvointi. Läpileikkaavana teemana on vihreä siirtymä eli vaikuttaminen keinoihin kohti hiilineutraalia Kouvola 2030. Teemojen alla on yksilöityjä edunvalvontakohteita, jotka sisältävät tavoitteiden lisäksi konkreettiset toimenpiteet, aikataulun ja valmisteluvastuun. Ne esitetään edunvalvontakortteina. Lisäksi kuhunkin teemaan liittyy kaupungin kannalta keskeisiä lainsäädäntöuudistuksia, jotka on kuvattu omalla kortilla, kuten myös valtionhallinnon toimielimiin ja tehtäviin vaikuttaminen. Viime vuonna alkuperäisiin kortteihin lisättiin yleisen turvallisuustilanteen vuoksi Turvallisuus –kortti. Tänä vuonna edunvalvontakorteista on poistettu Kymsote –kortti ja lisätty Maa- ja metsätalous - sekä Puhtaat energialähteet –kortit.

Edunvalvontatyön tulee olla suunnitelmallista ja tavoitteellista. Kokonaisvastuu edunvalvonnasta on kaupunginjohtajalla. Valmisteluvastuu on toimialajohtajilla ja muilla johtavilla viranhaltijoilla. Poliittiset päättäjät osallistuvat edunvalvontaan omien kanaviensa kautta.

Suunnitelma hyväksytetään kaupunginhallituksessa vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä, ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti kaupunginhallituksessa, ja tuodaan valtuustolle tiedoksi vuosittain. Edunvalvontakorttien päivitys on jatkuvaa.

Edunvalvontasuunnitelma 2024-2027 ja siihen liittyvät edunvalvontakortit ovat **liitteenä**.

Kehittämispäällikkö Liisa Kolari on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh. 020 615 8026, liisa.kolari(a)kouvola.fi, apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(a)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä Edunvalvontasuunnitelman 2024-2027,
2. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää merkitä Edunvalvontasuunnitelman 2024 - 2027 tiedoksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti

1. hyväksyä Edunvalvontasuunnitelman 2024-2027,
  2. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää merkitä Edunvalvontasuunnitelman 2024 - 2027 tiedoksi.
-

Liitteet

- Liite28 Edunvalvontasuunnitelma_2024-2027_kh06112023
- Liite29 Hyvinvointi -edunvalvontakortti, päiv. 23.10.2023_kh06112023
- Liite30 Lainsäädäntöuudistukset -edunvalvontakortti, päiv. 27.10.2023_kh06112023
- Liite31 Liikenneväylät ja maankäyttö -edunvalvontakortti, päiv. 23.10.2023_kh06112023
- Liite32 Valtionhallinto -edunvalvontakortti päiv. 27.10.2023_kh06112023
- Liite33 Yritykset, työpaikat ja osaaminen -edunvalvontakortti, päiv. 23.10.2023_kh06112023

Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027

4678/00.01.02.00/2023

Kaupunginhallitus 14.08.2023 § 177

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupungin *Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027 – Asumisen ja yrittäjyyden maaseutu* perustuvat keskustan valtuutettujen jättämään valtuustoaloitteeseen helmikuussa 2022. Aloitteen mukaan ”Maaseudun kehittämissuunnitelmassa tähdätään ennen kaikkea uuden innovatiivisen yritystoiminnan aikaansaamiseen ja olemassa olevien yritysten uudistamiseen ja kannattavuuden parantamiseen. Vihreät elinkeinot, kuten metsiin perustuvat tuotteet ja palvelut, paikallinen energiantuotanto ja lähiruoka ovat olleet kaupungin strategiassa lapsipuolen asemassa. Uusien elinkeinomahdollisuuksien lisäksi on pidettävä huolta olemassa olevista elinkeinoista. Kouvolan on otettava käyttöön suuren maatalouskaupungin ääni ja osallistuva metsä keskusteluun, lausuttava maatalouspolitiikasta ja rakennettava yhteyksiä tiiviimmin maa- ja metsätalousministeriöön ja Euroopan Unioniin. Maaseutuohjelmassa käydään myös läpi vapaa-ajan asukkaiden tarpeet ja toiveet.”

Kaupungin maaseutupalvelut –palveluyksikkö hoitaa kaupungin lakisääteisiä maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtäviä ja resurssia kehittämistyöhön on vähän. Siksi kaupungin strategiayksiköllä on ollut päävastuu linjausten valmistelusta. Linjauksissa on huomioitu toimialoista maatalouden lisäksi metsätalous ja elintarvikeala. Näiden alojen kehittämiseen osallistuu monia toimijoita, joten näiden linjausten valmistelutyöryhmässä on ollut kaupungin lisäksi Kinno, ProAgria, ELY-keskus, XAMK ja Pohjois-Kymen kasvu ry. (jäljempänä kehittäjäverkosto). Valmistelun aikana näkemystä siitä, millainen Kouvolan maaseutu on lähitulevaisuudessa, kysyttiin valtuutetuilta, kuntalaisilta, maatilayrittäjiltä, kylätoimikunnilta ja vapaa-ajan asukkailta. Lisäksi haastateltiin nuoria maatilayrittäjiä tulevaisuuden näkymistä sekä maaseutuyrittäjyyteen että maaseudulla asumiseen liittyen.

Kehittäjäverkoston asiantuntemukseen, tilastoaineistoihin, tehtyihin kyselyihin ja haastatteluihin perustuen luotiin kolme tavoitetta Kouvolan maaseudulle; Ekologinen maaseutuasuminen, Monipuolinen yrittäjyys ja Vireät yhteisöt. Myös näiden tavoitteiden saavuttamiseen osallistuu laaja joukko toimijoita ja toteutetaan monia toimenpiteitä. Osa toimenpiteistä toteutetaan toimijoiden perustyössä, mutta pääosin niiden toteuttamiseen haetaan hankerahoitusta. Toimenpiteet sisältävät mm. perusinfraan liittyvää rakentamista ja ylläpitoa, ranta-asumisen kaavoitusta, yritysten verkostoitumista, uusien innovatiivisten tuotteiden ja menetelmien kehittämistä, kylätalojen ja yhteisötilojen käytön

lisäämistä sekä erilaisia viestintä- ja edunvalvontatoimenpiteitä. Yksityiskohtaisemmin toimenpiteet, vastuu/toteuttajatahot, tulos ja mittarit on esitelty asiakirjassa.

Linjausasiakirja lähetettiin lausunnolle valtuustoryhmille ja aluetoimikunnille 24.4.2023. Lausuntoaika päättyi 15.5.2023, johon mennessä lausunnot oli saatu kokoomuksen, vasemmistoliiton ja vihreiden valtuustoryhmiltä. Lisäksi Elimäki-Korian aluetoimikunta lähetti oman lausuntonsa 24.5.2023. Lausunnot on huomioitu ja niiden perusteella tehty tarvittavia korjauksia ja selvennyksiä. Aloitteen tekijälle eli keskustan valtuustoryhmälle annettiin vielä kesä-heinäkuu lisäaikaa lausunnolle, mutta siitä huolimatta sitä ei ole saatu.

Maaseutupoliittisten linjausten vaikutuksista on tehty ennakkovaikutusten arviointi (EVA). EVA:n tulokset ovat seuraavat; Maaseudun asukkaita, yrittäjiä, vapaa-ajanasukkaita ja kylien yhteyshenkilöitä on kuultu ja osallistettu valmisteluun. Monia heidän esittämiään toimenpiteitä on listattu linjauksissa tehtäviksi eli vaikutukset ovat toteutuessaan positiivisia. Yrityksille suunnatut toimenpiteet mahdollistavat uuden yritystoiminnan syntymisen ja vahvistavat nykyisiä toimintaedellytyksiä. Ympäristövaikutuksia tullaan arvioimaan tehtävien toimenpiteiden / toteutettavien hankkeiden osalta perusteellisesti. Monet maa- ja metsätalouteen sekä elintarvikejalostukseen liittyvät ympäristövelvoitteet ovat lakisääteisiä ja ne huomioidaan toteutuksessa. Lisäksi mm. luonnon monimuotoisuus ja uusiutuvan energian käytön lisääminen on jo kirjattu tavoitteisiin. Linjausten toteuttamisella ei ole vaikutusta kaupungin talouteen. Osa toimenpiteistä on sellaisia, jotka kuuluvat kaupungin ja koko kehittäjäverkoston perustoimintaan ja niitä tehdään jo kunkin organisaation oman budjetin rajoissa. Uusiin innovatiivisiin kehittämishankkeisiin haetaan ulkopuolista rahoitusta EUn ja valtion rahoituslähteistä. Linjausten toteuttamisella ei ole myöskään vaikutusta kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön edellä mainituista syistä.

Maaseutupoliittisten linjausten 2023-2027 toteutumista seurataan vuositasolla kehittäjäverkoston tapaamisessa ja tuloksista raportoidaan tekniselle lautakunnalle valtuustokausittain. Seurannasta vastaa strategiayksikkö.

Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027 on **liitteenä**.

Kehittämispäällikkö Liisa Kolari ja maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttila ovat kokouksessa paikalla asiantuntijoina vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja; kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh 020 615 8026, liisa.kolari(a)kouvola.fi ja maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttila, puh 020 615 7826, minna.anttila(a)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Ukko Bamberg esitti, että Maaseutupoliittiset linjaukset laitetaan uudelleen valmisteluun. Jäsen Jenni Aikio kannatti Bambergin muutosesitystä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät "JAA", ja ne, jotka kannattavat Ukko Bambergin esitystä asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, äänestävät "EI". Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin nolla (0) JAA-ääntä ja kaksitoista (12) EI-ääntä (Nyberg, Bamberg, Karvonen, Raunio, Witting, Huuhilo, Kekki, Patjas, Varjola, Pakkanen, Aikio, Leppänen).

Puheenjohtaja totesi Ukko Bambergin muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kehittämispäällikkö Liisa Kolarille ja maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttilalle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallituksen jäsen Anni Villikka poistui kokouksesta esteellisenä tämän asian käsittelyn ajaksi (palvelussuhdejäävi, hallintolaki 28 § 1 mom, kohta 4).

Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 275

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Maaseutupoliittisten linjausten 2023-2027 jatkovalmistelussa asiakirjaan on lisätty Kaakkois-Suomen alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman tavoitteet ja kehittämiskohteet, jotka on

huomioitu kaupungin linjauksissa. Lisäksi asiakirjaan on lisätty kansalaisopiston toiminta, Harjun oppimiskeskuksen yhteistyö Savonia AMK:n kanssa agrologitutkinnon suorittamiseksi ja päivitetty tilastotiedot uusimmilla arvoilla.

Maaseutupoliittisista linjauksista 2023-2027 pyydettiin lausunnot Maa- ja metsätalousministeriöltä, Kaakkois-Suomen MTK:lta, Ruokavirastosta, Kuntaliitosta ja uudelleen Kouvolan valtuustoryhmiltä. Lausuntoja saatiin 3 kpl, Kaakkois-Suomen MTK:lta, perussuomalaisten ja keskustan valtuustoryhmiltä. Myös aiemmat kokoomuksen, vasemmistoliiton ja vihreiden valtuustoryhmien lausunnot on otettu huomioon.

Vuonna 2022 tehdyssä valtuustoaloitteessa kaupungille ehdotettiin maaseutuohjelman laatimista. Valmisteluresurssien niukkuudesta johtuen valmisteltiin maaseutupoliittiset linjaukset, jotka ovat suppeammat sisällöltään ja lyhyemmät ajallisesti kuin ohjelma ja sisältävät enemmän konkreettisia toimenpiteitä. Linjauksia lähdettiin valmistelemaan valtuustoaloitteen pohjalta ja linjaukset ovat kaupunkistrategiaa toteuttava asiakirja, siksi ne tuodaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Seurantavastuu on teknisellä lautakunnalla.

Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027 on **liitteenä**.

Kehittämispäällikkö Liisa Kolari on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja; kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh 020 615 8026, liisa.kolari(at)kouvola.fi ja maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttila, puh 020 615 7826, minna.anttila(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kehittämispäällikkö Liisa Kolarille. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Liitteet

Liite34 Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027_kh06112023

Talousarviomuutos vuoden 2023 talousarvioon, investoinnit, tekninen lautakunta

4564/02.02.00/2023

Tekninen lautakunta 18.10.2023 § 191

Valmistelija: kaupungininsinööri Anne Ahtiainen, puh. 020 615 8574, anne.ahtiainen(at)kouvola.fi

Sitovuustasot

Kaupunginvaltuusto on talousarviossa määritellyt investointien sitovuuden seuraavasti: (luvut 1 000 euroa)

INVESTOINTIOSA (1 000 e)

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot	Netto
Kärkihankkeet				
Yritysalueet	B	5 000		-5 000
Käyrälammen kehittäminen	B	3 452	289	-3 163
Tekninen lautakunta				
Maa- ja vesialueet	B	2 500	500	-2 000
Muut pitkävaikutteiset menot	B	1 172		-1 172
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	17 056	89	-16 967

B = sitovuus määrärahat ja tuloarviot

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investoinnit kohdistuvat projekteihin alla olevasti. Käyttösuunnitelman yhteydessä on päätetty, että tekninen lautakunta käsittelee mahdolliset muutokset tällä tasolla.

Korvausinvestoinnit, yhteensä:	11 490
KI Kadut, tiet ja kevyt liikenne	8 907
KI Viheralueet	500
KI Sillat ja erikoisrakenteet	1 163
KI Ulkovalaistus	400
KI Suunnittelu ja pieninvestoinnit	360
KI Muut maa- ja vesirakenteet	160
KI Liikenteen ohjauslaitteet	0
Uusinvestoinnit, määrärahat, yhteensä:	5 566
UI Kadut, tiet ja kevyt liikenne	3 485
UI Viheralueet	1 102
UI Sillat ja erikoisrakenteet	0
UI Ulkovalaistus	50
UI Suunnittelu ja pieninvestoinnit	210
UI Muut maa- ja vesirakenteet	609

UI Liikenteen ohjauslaitteet	110
------------------------------	-----

Uusinvestoinnit, tuloarviot, yhteensä:	-89
UI Muut maa- ja vesirakenteet	-89

Muiden pitkävaikutteisten menojen investoinnit kohdistuvat projekteihin alla olevasti. Käyttösuunnitelman yhteydessä on päätetty, että tekninen lautakunta käsittelee mahdolliset muutokset tällä tasolla.

Muut pitkävaikutteiset menot, (aineettomat hyödykkeet) yht.	1 172
Korvausinvestoinnit, yhteensä	120
Uusinvestoinnit, yhteensä	1 052

Kärkihankkeet

Yritysalueet

Talousarviossa Yritysalueet -projektille oli varattu 5,0 milj. euron määräraha vuodelle 2023. Tämänhetkisen ennusteen mukaan vuonna 2023 projektiin kuluu noin 0,6 euroa, mikä tarkoittaa, että projektilta esitetään vähennettäväksi määrärahoja noin 4,4 milj.euroa. Tänä vuonna käytettävät määrarahat on arvioitu kuluvan Liisakarhunmäen lisäksi Kultasuontien rakennusurakkaan. Kokonaiskustannusarvioon ei tässä vaiheessa esitetä muutoksia, koska kokonaiskustannuksissa on mukana myös myöhempien vuosien investointeja eikä tässä vaiheessa pystytä tarkemmin määrittämään, millä kustannuksilla ne toteutuvat.

Käyrälammen kehittäminen

Talousarviossa hankkeelle oli varattu noin 3,5 milj. euron määräraha vuodelle 2023. Tästä määrarahasta on rakennettu lokakuun alkuun mennessä Lautaron jk-pp-väylä ja Avantokuja. Käyräjoen sillan rakennustyöt ovat meneillään. Tavoitteena on ollut, että vuoden 2023 puolella saadaan aloitettua myös Käyrälammen puiston rakentaminen. Näihin arvioidaan kuluvan noin 1,5 milj.euroa, jolloin määrarahasta voidaan vähentää noin 1,9 milj.euroa.

Käyrälammen kehittämiseen oli talousarviovaiheessa arvioitu saatavan noin 0,3 milj.euroa avustuksia vuonna 2023. Nämä kohdentuivat Käyräjoen sillalle, uimarannan uudelle laiturille ja Lautaron jk-pp-väylälle. Uimarannan laiturille oli talousarviossa arvioitu saatavan avustusta tänä vuonna 8 000 euroa, mutta kyseinen euromäärä saatiinkin kokonaisuudessaan jo viime vuonna. Lautaron jk-pp-väylälle oli arvioitu talousarviossa saatavan avustusta noin 0,2 milj.euroa, mutta toteutuskustannusten jäädessä selvästi alle arvioidun, avustusta saataneen tänä vuonna 86 000.euroa. Käyräjoen sillan osalta arvio on, että avustus saadaan täysmääräisenä. Yhteensä muutokset

tarkoittavat, että avustusten määrä pienenee 72 000 euroa ja avustuksia saataisiin siten noin 0,2 milj.euroa.

Kokonaiskustannusarvioon vähennyksellä ei ole vaikutusta; vähennys johtuu pääosin siitä, ettei kohteita ole aloitettu tänä vuonna. Lisäksi kokonaiskustannusarvioon sisältyy vasta myöhemmin toteutettavia investointeja, joiden tarkempi suunnittelu on vielä kesken.

Maa- ja vesialueet

Teholan alueen vanhojen tonttien esirakentamisen vuoksi esitetään 0,7 miljoonan euron lisäystä määrärahoihin.

Maa- ja vesialueille oli budjetoitu talousarviossa 0,5 milj.euron tuloarviovaraus. Tässä vaiheessa vuotta arvioidaan, että tuloja saataisiin kuitenkin 0,9 milj.euron verran. Tuloarvioihin esitetään siis 0,4 milj.euron lisäystä.

Muut pitkävaikutteiset menot

Talousarviossa hankkeille oli varattu tälle vuodelle 1,2 milj.euron määräraha, joka kohdistui uusinvestoinneissa hulevesiin ja VT6 Keltti-Tanttari - tiesuunnitelman laadintaan. Korvausinvestoinneissa kohteet olivat hulevesien lisäksi Lamminkujan kohdan keskisaarekkeen rakentaminen (yhteishanke ELY-keskuksen kanssa). Lokakuisen arvion perusteella määrärahoista voidaan vähentää 0,5 milj.euroa. Summa muodostuu uusinvestointien noin 0,6 milj.euron vähennyksestä ja korvausinvestointien noin 0,2 milj.euron lisäyksestä.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Talousarviossa vuodelle 2023 oli kiinteille rakenteille ja laitteille (=perushankkeille) varattu noin 17,1 milj.euron määrärahavaraus ja 89 000 euron tuloarvio. Erityisesti uusinvestointien osalta moni kohde on aloittamatta vielä lokakuussa 2023 eikä niitä ehditä aloittamaan vuoden 2023 puolella. Korvausinvestointien osalta määrärahatarpeet ovat tarkentuneet urakkasummien myötä. Yhteensä esitetään, että perushankkeiden määrärahoista vähennetään noin 2,8 milj.euroa. Näistä noin 90 % kohdentuu uusinvestointien puolelle.

Tuloarvioihin sisältyi talousarviovaiheessa vain pyöräkatoksille saatu em. avustus. Tästä (89 000 euron) avustuksesta saadaan käytettyä tänä vuonna 63 000.euroa. Vuoden aikana saatiin avustuspäätös kuitenkin Ratamon terveismetsän taidehankinnoille (20 000 euroa). Yhteensä avustuksia ennakoidaan saatavaksi siten 6 000 euroa vähemmän eli yhteensä 83 000 euroa.

Muutokset sitovuustasoittain

Muutokset kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin sekä muihin pitkävaikutteisiin menoihin teknisen lautakunnan sitovuustasolla on

esitetty **liitteessä** sivulla 1. (Muutos1_2023 = talousarviomuutos;
MTA_2023 = muutettu talousarvio)

Valtuustotason sitovuustason muutokset on esitetty yllä sanallisesti ja teknisen johtajan ehdotuksessa lyhyemmin.

Kohdekohtaiset muutokset on esitetty **liitteessä** sivuilla 2 ja 3. (Kohteet, joihin esitetään muutoksia, on pohjustettu vihreällä värillä)

Lisätietoja: tekninen johtaja Hannu Tylli, puh. 020 615 8570, hannu.tylli(at)kouvola.fi, kaupungininsinööri Anne Ahtiainen, puh. 020 615 8574, anne.ahtiainen(at)kouvola.fi, kaupungingeodeetti Sami Suoknuuti, puh. 020 615 5436, sami.suoknuuti(at)kouvola.fi ja Käyrälammen kehittämishanke -projektipäällikkö Anu Hjelt, puh. 020 615 6642, anu.hjelt(at)kouvola.fi

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta hyväksyy projektitasolla esitetyt muutokset kiinteiden rakenteiden ja laitteiden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen osalta liitteessä (sivulla 1) esitetyn mukaisesti.

Tekninen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi seuraavat muutokset vuoden 2023 talousarvion investointiosaan:

Kärkihankkeet:

Yritysalueet

- määrärahojen vähennys 4,4 milj. euroa

Käyrälammen kehittäminen

- määrärahojen vähennys 1,9 milj. euroa
- tuloarvioiden vähennys 72 000 euroa

Tekninen lautakunta

Maa- ja vesialueet:

- määrärahojen lisäys 0,7 milj.euroa
- tuloarvioiden lisäys 0,4 milj. euroa

Muut pitkävaikutteiset menot

- määrärahojen vähennys 0,5 milj. euroa

Kiinteät rakenteet ja laitteet

- määrärahojen vähennys 2,8 milj. euroa
- tuloarvioiden vähennys 6 000 euroa

Teknisen lautakunnan päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Jukka Silén saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 276

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054,
hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Teknisen lautakunnan esittämien investointien talousarviomuutosten yhteisvaikutus vähentää kaupungin kokonaisinvestointeja vuodelta 2023 yhteensä 9,2 milj. euroa. Muutokset vähentävät määrärahoja 8,9 milj. euroa ja lisäävät tuloarvioita 0,3 milj. euroa. Päätösesityksessä muutokset on esitetty vuoden 2023 talousarvion investointiosan sitovuustason mukaisesti. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää talousarviosta.

Kaupungininsinööri Anne Ahtiainen on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: tekninen johtaja Hannu Tylli, puh. 020 615 8570,
hannu.tylli(at)kouvola.fi, kaupungininsinööri Anne Ahtiainen, puh. 020 615 8574, anne.ahtiainen(at)kouvola.fi, kaupungingeodeetti Sami Suoknuuti, puh. 020 615 5436, sami.suoknuuti(at)kouvola.fi ja Käyrälammen kehittämishanke -projektipäällikkö Anu Hjelt, puh. 020 615 6642, anu.hjelt(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä seuraavat muutokset vuoden 2023 talousarvion investointiosaan:

Kärkihankkeet

Yritysalueet

- määrärahojen vähennys 4,4 milj. euroa

Käyrälammen kehittäminen

- määrärahojen vähennys 1,9 milj. euroa
- tuloarvioiden vähennys 72 000 euroa

Tekninen lautakunta

Maa- ja vesialueet

- määrärahojen lisäys 0,7 milj. euroa
- tuloarvioiden lisäys 0,4 milj. euroa

Muut pitkävaikutteiset menot

- määrärahojen vähennys 0,5 milj. euroa

Kiinteät rakenteet ja laitteet

- määrärahojen vähennys 2,8 milj. euroa
- tuloarvioiden vähennys 6 000 euroa

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä seuraavat muutokset vuoden 2023 talousarvion investointiosaan:

Kärkihankkeet

Yritysalueet

- määrärahojen vähennys 4,4 milj. euroa

Käyrälammen kehittäminen

- määrärahojen vähennys 1,9 milj. euroa
- tuloarvioiden vähennys 72 000 euroa

Tekninen lautakunta

Maa- ja vesialueet

- määrärahojen lisäys 0,7 milj. euroa
- tuloarvioiden lisäys 0,4 milj. euroa

Muut pitkävaikutteiset menot

- määrärahojen vähennys 0,5 milj. euroa

Kiinteät rakenteet ja laitteet

- määrärahojen vähennys 2,8 milj. euroa
- tuloarvioiden vähennys 6 000 euroa

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaupungininsinööri Anne Ahtiaiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Liitteet

Liite35 Talousarviomuutos 2023, investoinnit, tela_Tela18102023_kh06112023

Talousarviomuutokset vuoden 2023 talousarvioon, investoinnit, tilapalvelu**4564/02.02.00/2023****Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 277**

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Tilapalveluiden rakennusinvestointeihin vuodelle 2023 alkuperäisessä talousarviossa varattu määrärahaa 12,5 milj. euroa. Sitovuustasona tilapalveluiden investoinneissa kaupunginvaltuustoon nähden on bruttositovuus eli määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia. Kuntalain14 §:n mukaan valtuusto päättää talousarviosta.

Pääpelastusaseman peruskorjaukseen ja laajennukseen saatu Palosuojelurahaston avustus, 0,24 milj. euroa, on epähuomiossa jäänyt jaksottamatta vuodelle 2022 ja se on kirjattu tuloksi vuodelle 2023. Esitetään tuloarvion lisäystä vuoden 2023 talousarvioon 0,24 milj. euroa.

Kouvolan jäähallin parven laajennusurakka on edennyt suunniteltua nopeammin ja vuodelle 2023 kustannuksia arvioidaan kertyvän 1,8 milj. euroa. Alkuperäisessä talousarviossa hankkeelle on varattu 1,0 milj. euron määräraha. Määrärahaan esitetään 0,8 milj. euron lisäystä. Hankkeen kokonaiskustannusarvioon ei tule muutosta.

Sarkolan koulu on otettu käyttöön elokuussa 2022. Viimeisiin urakkasuorituksen maksueriin sidottujen töiden suorittaminen viivästynyt, ja urakka on näiden jälkitöiden osalta jatkunut vuodelle 2023. Vuosina 2019–2022 toteuma on ollut 11,6 milj. euroa (kustannusarvio 11,2 milj. euroa). Vuoden 2023 toteumaksi arvioidaan noin 0,1 milj. euroa. Hankkeelle ei ole varattu vuoden 2023 talousarvioon määrärahaa, joten määrärahan lisäystä esitetään 0,1 milj. euroa.

Marjoniemen koulun hankesuunnittelu ei ole edennyt suunnitellusti. Hankkeeseen varatusta määrarahasta (3,0 milj. euroa) tullaan käyttämään noin 0,1 milj. euroa, joten määrärahaan esitetään vähennystä 2,9 milj. euroa.

Eskolanmäen liikuntahallin hankesuunnittelu on tehty ja käsitelty syyskuussa liikunta- ja kulttuurilautakunnassa. Rakentamista ei päästä tänä vuonna aloittamaan, joten vuoden 2023 investointimäärärahaan esitetään 1,7 milj. euron vähennystä.

Rakennushankkeiden kalustuksiin on varattu vuoden 2023 talousarviossa määrärahaa 0,17 milj. euroa, josta on toteutettu Naukion

päiväkodin irtokalusteet. Valkealan monitoimitalon irtokalusteiden määräraha on varattu vuodelle 2024. Valkealan monitoimitalon irtokalusteita tullaan hankkimaan jo kuluvana vuonna, joten vuodelle 2023 esitetään määrärahan lisäystä 0,73 milj. euroa. Tällä ei ole vaikutusta kalustehankintojen kokonaiskustannusarvioihin.

Edellä mainittujen investointiosaan esitettävien muutosten jälkeen tilapalveluiden nettoinvestoinneiksi muodostuu 9,3 milj. euroa.

Muutokset, Konsernipalvelut, tilapalvelut, 1000 e	Määrärahat/ Tuloarviot	TA 2023	TA-muutos	Muutettu TA 2023
Pääpelastusasema	Tuloarviot	0	240	240
Kouvolan jäähalli	Määrärahat	-1 000	-800	-1 800
Sarkolan koulu	Määrärahat	0	-100	-100
Marjoniemen koulu	Määrärahat	-3 000	2 900	-100
Eskolanmäen liikuntahalli	Määrärahat	-1 800	1 700	-100
Kalustus rakennushankkeisiin	Määrärahat	-170	-730	-900
Yhteensä	Määrärahat	-5 970	2 970	-3 000
Yhteensä	Tuloarviot	0	240	240
Yhteensä	Netto	-5 970	3 210	-2 760

Toimitilajohtaja Katja Ahola on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: toimitilajohtaja Katja Ahola, puh. 020 615 9013, katja.e.ahola(at)kouvola.fi ja talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä seuraavat muutokset vuoden 2023 talousarvion investointiosaan:

Kaupunginhallitus/konsernipalvelut, tilapalvelut:

- tuloarvioiden lisäys 0,24 milj. euroa
- määrärahojen vähennys 2,97 milj. euroa

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä seuraavat muutokset vuoden 2023 talousarvion investointiosaan:

Kaupunginhallitus/konsernipalvelut, tilapalvelut:

- tuloarvioiden lisäys 0,24 milj. euroa

- määrärahojen vähennys 2,97 milj. euroa
-

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun yhteistyösopimus**6037/00.04.01/2023****Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 278**

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Kuntalain 7 luku 37 §:n mukaan *"Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista"*. Kuntalain 7 luku 39 §:n mukaan *"Kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta."* Kuntalain 7 luku 38 § 3 kohta mukaan *"Kunnanhallituksen tulee: valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa."* Kouvolan kaupungin hallintosäännössä toimivaltaa sopimusten hyväksymiseen ei ole delegoitu millekään toimielimelle, jolloin päätösvalta on kuntalain mukaisesti kaupunginhallituksella valtuuston päättäessä pitkän aikavälin strategisista tavoitteista.

Kouvolan kaupunginhallitus 17.1.2022 § 11 on hyväksynyt Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy:n (Xamk) ja Kouvolan kaupungin välisen yhteistyösopimuksen. Sopimuksessa on sovittu sopijaosapuolten elinkeino-, kehittämis- ja innovaatiopoliittisesta yhteistyöstä ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tuottamista palveluista koskien Kouvolan kaupungin elinvoiman kehittämistä. Sopimuksen mukaisesti Kouvolan kaupunki on rahoittanut Xamk:n toimintaa 250 000 eurolla vuodessa.

Kouvolan kaupunki on irtisanonut sopimusehtojen mukaisesti Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy:n ja Kouvolan kaupungin yhteistyösopimuksen päättymään vuoden 2023 lopussa. Irtisanomisen tarkoituksena on ollut päivittää yhteistyösopimus ja käynnistää elintarviketekniikan –koulutukseen liittyvän rahoituksen sopimuksen valmistelu. Kouvolan kaupungin Xamk yhteistyön vuosirahoituksen kokonaismäärä 250 000 euroa pysyy edelleen samana jakaantuen insinööri (AMK) -tutkintoon johtavaa elintarviketekniikan koulutukseen ja yhteistyösopimukseen.

Päivitetty yhteistyösopimus sekä vuoden 2023 loppuun asti voimassa oleva yhteistyösopimus ovat **liitteenä**.

Lisätietoja: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan Kouvolan kaupungin ja Xamk:n välisen päivitetyn yhteistyösopimuksen ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy sopimuksen mukaisen 150 000 euron vuotuisen määrärahan vuoden 2024 talousarvioon ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelmaan.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Jäsen Jenni Aikio poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi (osallisuusjäävi).

Liitteet

Liite36 Yliopistoyhteistyö XAMK ja Kouvolan kaupunki sopimus_kh06112023

Liite37 Päivitetty yhteistyösopimus XAMK ja Kouvolan kaupunki 2023_kh06112023

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun yhteistyösopimus elintarviketekniikka

798/02.05.01.02/2022

Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 279

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Kuntalain 7 luku 37 §:n mukaan ”Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista”. Kuntalain 7 luku 39 §:n mukaan ”Kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta.” Kuntalain 7 luku 38 § 3 kohta mukaan ”Kunnanhallituksen tulee: valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.” Kouvolan kaupungin hallintosäännössä toimivaltaa sopimusten hyväksymiseen ei ole delegoitu millekään toimielimelle, jolloin päätösvalta on kuntalain mukaisesti kaupunginhallituksella valtuuston päättäessä pitkän aikavälin strategisista tavoitteista.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Oy (Xamk) on toimittanut kaupungille 23.3.2022 rahoitushakemuksen uuden Insinööri (AMK), elintarviketekniikka -koulutuksen toteutukseen. Kouvolan kaupunginhallitus 11.4.2022 § 110 on päättynyt osaltaan mahdollistaa koulutuksen käynnistämisen syksyllä 2023 ja osallistua koulutuksen toteutukseen neljän vuoden ajan yhteensä 400 000 eurolla alkaen syksystä 2023. Summa maksetaan vuosittain seuraavasti:

- 2023 syksyllä 50 000 euroa
- 2024-2026 vuosittain 100 000 euroa
- 2027 keväällä 50 000 euroa

Elintarviketekniikan koulutuksen rahoituksesta Xamk:n ja Kouvolan kaupungin välillä on laadittu sopimus, jossa sovitaan Kouvolan kaupungin rahallisesta lahjoituksesta kohdentuen Xamkin Insinööri (AMK), kehittyvä elintarviketekniikka, koulutukseen. Tutkintoon johtava koulutus järjestetään Kouvolan kampuksella päiväopintoina. Tutkinnon laajuus on 240 opintopistettä ja kesto neljä vuotta.

Elintarviketekniikan uusi insinöörikoulutus tukee Pohjois-Kymenlaakson elintarvikealan kehitystä sekä huoltovarmuuden ja omavaraisuusasteen nostamista.

Elintarviketekniikan –koulutuksen sopimuksen valmistelun yhteydessä on päivitetty myös Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy:n ja Kouvolan kaupungin yhteistyösopimus.

Yhteistyösopimus elintarviketekniikka on **liitteenä**.

Lisätietoja: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan Kouvolan kaupungin ja Xamk:n välisen elintarviketekniikan yhteistyösopimuksen ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy sopimuksen mukaisen 100 000 euron vuotuisen määrärahan vuoden 2024 talousarvioon ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelmaan. Vuoden 2023 osalta määräraha, 50 000 euroa, on konsernipalvelujen talousarviossa huomioituna.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Jäsen Jenni Aikio poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi (osallisuusjävi).

Liitteet

Liite3 Yhteistyösopimus Kouvolan kaupunki ja Xamk,
8 elintarviketekniikka 2023_kh06112023

Valovoimainen vapaaehtoinen -tunnustuksen valintatyöryhmään kaupunginhallituksen jäsenen nimeäminen**5914/07.02.02/2023****Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 280**

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupunginhallitus käsitteli ja päätti kokouksessaan 31.10.2023 § 261 Valovoimainen vapaaehtoinen – tunnustuksen säännöt ja toimintatavan jatkossa. Kaupunginhallituksen jäsen on valintatyöryhmässä.

Kouvolan kaupunki on myöntänyt vuosittain ansioituneesta vapaaehtoistoiminnasta Valovoimainen vapaaehtoinen -tunnustuksen.

Kouvolan valovoimainen vapaaehtoinen -palkinnolla palkitaan vapaaehtoistoimintaan liittyviä tekoja ja tekijöitä. Palkinto jaetaan tunnustuksena yhdelle tai useammalle henkilölle tai ryhmälle, yhteisölle tai yhdistykselle tai muulle taholle, joka on tehnyt Kouvolassa merkittävän vapaaehtoisteon tai -tekoja tai luonut kaupungille myönteistä julkisuuskuvaa vapaaehtoistoiminnallaan.

Palkittava vapaaehtoistoiminta on toimintaa, jota tehdään Kouvolassa yhteiseksi hyväksi tai toisten ihmisten auttamiseksi eikä siitä makseta palkkaa.

Palkinto myönnetään vuosittain tai voidaan jättää jakamatta. Palkinto myönnetään vain kerran samoista ansioista. Palkinnoksi annetaan kouvolaalaisen taiteilijan teos, jonka arvo on korkeintaan 500 euroa.

Valovoimainen vapaaehtoinen – tunnustuksen valintatyöryhmässä jäseninä ovat kaupunginhallituksen edustaja, kaksi järjestöjen edustajaa, jotka Kouvolan Hyvinvointiyhdistys ry YHVI nimeää, ja osallisuuskordinaattori. Edustajat nimetään valtuustokauden ajaksi. Työryhmän koollekutsujana ja sihteerinä toimii osallisuuskordinaattori. Päätöksen valinnasta tekee hyvinvointipäällikkö.

Tunnustus luovutetaan kaupungin järjestämässä juhlatilaisuudessa. Juhlissa myös järjestöt voivat kiittää väkeään, sillä yhdistykset toivovat tilaisuudesta kaikkien hyvinvointityötä tekevien juhlaa.

Lisätietoja: hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen, puh. 020 615 7429, sanna-riitta.junnonen(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää nimetä edustajan Valovoimainen vapaaehtoinen – tunnustuksen valintatyöryhmään.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus nimesi edustajaksi Valovoimainen vapaaehtoinen – tunnustuksen valintatyöryhmään Liisa Varjolan.

Liitteet

Liite3 Kouvola valovoimainen vapaaehtoinen -palkintosääntö
9 2023, päivitetty_kh31102023

Oheismateriaali

Kouvola valovoimainen vapaaehtoinen -palkintosääntö
2023_kh31102023

Kouvola valovoimainen vapaaehtoinen -palkinnon sääntö 2020,
liikunta- ja kulttuurilautakunta_kh31102023

Valovoimainen vapaaehtoinen -palkinnon myöntäminen 2022,
liikunta- ja kulttuurilautakunta 05.10.2022 § 81_kh31102023

Kymen Vesi Oy:n lainaehdon muutos**6003/02.05.07/2023****Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 281**

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupunginvaltuusto on 15.10.2018 § 124 myöntänyt omavelkaisen takauksen Kymen Vesi Oy:lle Kuntarahoitus Oyj:n 10 000 000 euron lainalle ja sille kertyville koroille, viivästyskoroille ja muille maksuille kaupungin 18 %:n omistusosuutta vastaavaan määrään, joka on 1 800 000 euroa.

Kymen Vesi Oy on 26.10.2023 ilmoittanut, että Kuntarahoitus Oyj muuttaa kaupungin takaaman lainan lainaehtoja siten, että luoton nro 19354/18 marginaali kohoaa määrästä 0,17 % määrään 0,35 %. Muutokseen tarvitaan takaajien hyväksyntä. **Oheismateriaalina** Kuntarahoitus Oyj:n luoton ehtojen muutos.

Hallintosäännön mukaan 21 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää lainaehtojen muutoksista.

Lisätietoja: kaupunginlakimies Päivi Sandås, puh. 020 615 8212, paivi.sandas(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. velan takaajana hyväksyä, että Kymen Vesi Oy:n Kuntarahoitus Oyj:lta saaman luoton nro 19354/18 korko on 19.12.2023 alkaen 12 kk Euribor -korko (viitekorko) lisättynä 0,35000 %-yksikön marginaalilla
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 7.11.2023 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti

1. velan takaajana hyväksyä, että Kymen Vesi Oy:n Kuntarahoitus Oyj:lta saaman luoton nro 19354/18 korko on 19.12.2023 alkaen 12 kk Euribor -korko (viitekorko) lisättynä 0,35000 %-yksikön marginaalilla
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 7.11.2023 lukien.

Oheismateriaali

Velkakirjan liite, Kymen Vesi Oy_kh06112023

Kaupunginhallituksen kokoontumisaika ja -paikka vuonna 2024**6018/00.02.01/2023****Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 282**

Valmistelija: vs. hallintojohtaja Jussi Stoor, puh. 020 615 6594,
jussi.stoor(at)kouvola.fi

Hallintosäännön 128 §:n mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Lisätietoja: vs. hallintojohtaja Jussi Stoor, puh. 020 615 6594,
jussi.stoor(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus kokoontuu vuonna 2024 sähköisesti tai kaupungintalolla kokoushuoneessa klo 15 seuraavina päivinä:

15.1., 29.1., 19.2., 4.3., 25.3., 8.4., 22.4., 6.5., 20.5., 3.6., 17.6., 12.8., 26.8., 16.9., 30.9., 28.10., 25.11. ja 9.12.

Kaupunginhallitus kokoontuu sähköisesti tai kaupungintalolla kokoushuoneessa klo 9 - 16 seuraavina päivinä:

14.10., 15.10. ja 4.11.

Puheenjohtaja oikeutetaan päättämään poikkeuksista kokousaikaan ja -paikkaan.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Eron myöntäminen luottamustehtävistä ja kaupunginhallituksen elinvoimajaoston täydentäminen**5782/00.00.01.03/2023****Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 283**

Valmistelija: vs. hallintojohtaja Jussi Stoor, puh. 020 615 6594, jussi.stoor(at)kouvola.fi

Kuntalain 70 §:n 3 momentissa säädetään, että luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Mikko Jaanu on kirjaamoon 25.10.2023 saapuneella kirjeellä anonut eroa elinvoimajaoston varajäsenen luottamustehtävästä. Eron syyksi Mikko Jaanu on ilmoittanut vaalikelpoisuuden menettämisen elinvoimajaostossa kaupunginhallituksen varajäsenyydestä eroamisen takia.

Valtuuston myönnettyä Mikko Jaanulle eron (Kv 9.10.2023 § 73) kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustehtävästä, myös kaupunginhallituksen elinvoimajaostoon on valittava uusi varajäsen.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö (kuntalaki 79 § 1 mom.)

Kaupunginhallituksen elinvoimajaoston jäsenen eron myöntämisestä sekä jäsenen valinnasta päättää hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus. Hallintosäännön 7.3 §:n mukaan elinvoimajaostossa on 7 - 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kaupunginhallitus valitsee jäsenistään ja varajäsenistään siten, että jaostossa on edustus jokaisesta kaupunginhallituksessa edustettuna olevasta valtuustoryhmästä. Jaoston esittelijänä toimii apulaiskaupunginjohtaja.

Kouvolan kaupunginvaltuusto valitsi Janne Pahkalan 9.10.2023 kokouksessaan uudeksi varajäseneksi kaupunginhallitukseen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Lisätietoja: vs. hallintojohtaja Jussi Stoor, puh. 020 615 6594, jussi.stoor(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. myöntää Mikko Jaanulle eron elinvoimajaoston varajäsenen luottamustehtävästä ja
2. valita Mikko Jaanun tilalle uuden varajäsenen elinvoimajaostoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös pannaan täytäntöön pöytäkirjan tarkastuksen jälkeen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti

1. myöntää Mikko Jaanulle eron elinvoimajaoston varajäsenen luottamustehtävästä ja
2. valita Mikko Jaanun tilalle varajäseneksi elinvoimajaostoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi Janne Pahkalan.

Päätös pannaan täytäntöön pöytäkirjan tarkastuksen jälkeen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Ilmoitusasiat sekä kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset**Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 284****Saapuneet kirjeet**

26.10.2023: Miehikkälän kunnanhallituksen pöytäkirjan ote 16.10.2023 § 156 Kymenlaakson hyvinvointialueen ja Kymenlaakson kuntien strateginen yhteistyösopimus

1.11.2023: Haminan kaupunginhallituksen pöytäkirjan ote 30.10.2023 § 246: Kymenlaakson hyvinvointialueen ja Kymenlaakson kuntien strateginen yhteistyösopimus

1.11.2023: Mikkelin kaupunginhallituksen pöytäkirjan ote 30.10.2023 § 324: Kasvukaupunkien järjestäytyminen ja valtio-kumppanuuden rakentaminen

Pöytäkirjat**Viranhaltijapäätökset****Apulaiskaupunginjohtajan päätökset:**

30.10.2023: Päätän nostaa 3 miljoonan euron kuntatodistuslainan Kuntarahoituksesta ajalle 31.10.-28.12.2023 (58 päivää), korko 4,05 %.

Hankintapäällikön päätökset:

30.10.2023: Valitaan tiedotejakelu- ja mediaseuranta työkalun toimittajaksi Koodiviidakko Oy hintaan 7 128,00 €/vuosi. Hankinnan arvioitu arvo laskettuna neljälle vuodelle on 28 512,00 €. Sopimuskausi on yhden vuoden määräaikainen 1.12.2023-30.11.2024. Sopimusta on mahdollista jatkaa optiona toistaiseksi voimassaolevalle sopimuskaudelle Tilaajan erillisellä päätöksellä. Hinnat on ilmoitettu arvonlisäverottomina (alv 0%).

Konsernipalvelujen toimialajohtajan päätökset:

1.11.2023: Päätän, että Viestintä ja VisitKouvola -yksikkö voi jättää hankehakemuksen Tapahtumakipinä-hankkeesta 3.11.2023 mennessä.

Lisätietoja: vs. hallintojohtaja Jussi Stoor, puh. 020 615 6594, jussi.stoor(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä edellä mainitut asiakirjat tiedoksi ja
2. toteaa ettei edellä lueteltuihin pöytäkirjoihin sisältyvissä päätöksissä tarkoitettuja asioita ole aihetta ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäviksi ja

3. tyytyy muiden viranomaisten päätöksiin.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Liite40 Miehikkälän kunnanhallituksen pöytäkirjan ote 16.10.2023 § 156_kh06112023

Liite41 Haminan kaupunginhallituksen pöytäkirjan ote 30.10.2023 § 246_kh06112023

Liite42 Mikkelin kaupunginhallituksen päätös 30.10.2023 § 324_kh06112023

Liite43 Viranhaltijapäätökset_kh06112023

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 268, § 269, § 270, § 271, § 272, § 275, § 276, § 277, § 282, § 284

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 273, § 274, § 278, § 279, § 280, § 281, § 283

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Kouvolan kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Kouvolan kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Kouvolan kaupungin kirjaamoon.

Postiosoite: PL 85, 45101 Kouvola

Käyntiosoite: Torikatu 10, 2. krs. Kouvola

Sähköpostiosoite: kirjaamo@kouvola.fi
Faksinumero: 020 615 3054
Puhelinnumero: 020 615 6200
Kirjaamon aukioloaika: ma-pe klo 9.00-15.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.